

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

No 157 (5145) 30 avqust 2016-cı il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Dövlətin prioritet vəzifəsi - iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasəti

İlham Əliyev: "Qarşıda duran ən başlıca məqsəd daxili imkanlar hesabına kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları ilə özünüütəminata və davamlı inkişafa nail olmaqla, Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsinə çatdırmaqdır"

Şahbuz rayonunun
Kiçikoba kəndində¹
quruculuq işləri
aparılb

Əli Kərimli saxta
partiya biletləri
satmaqla məşğul olur

Şahbuz rayonunun
Kiçikoba kəndində¹
quruculuq işləri
aparılb

30 avqust 2016-cı il

Dövlətin prioritet vəzifəsi - iqtisadiyyatın saxələndirilməsi siyaseti

İlham Əliyev: "Qarşıda duran ən başlıca məqsəd daxili imkanlar hesabına kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları ilə özünütəminata və davamlı inkişafa nail olmaqla, Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsinə çatdırmaqdır"

Rəsmi xronika

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Lənkəran şəhərinin Liman-Nərimanabad-Balıqçılarsı avtomobil yolu tikintisi ilə bağlı eləvə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd olunur ki, 10 min nəfər əhalinin yaşadığı 3 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Liman-Nərimanabad-Balıqçılarsı avtomobil yolu tikintisinin başa çatdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2016-ci il dövlət bütçəsində "Avtomobil Yolları" Məqsədli Bütçə Fondunda nəzərdə tutulmuş vəsaitdən 900 min manat ayrılsın.

Maliyyə Nazirliyinə "Azərvaytoy" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə bu Sərəncamda nəzərdə tutulan məbləğdə maliyyəleşməni və tikinti işlərini müəyyən olunmuş qaydada təmin etmələri tapşırılıb.

rülmüş tədbirlər nəticəsində dövlət 52 min hektarda pambıq ekinini təmin edib və bu il 100 min ton məhsul gözənlənilir. Gələn il isə 120 min hektarda pambıq ekilmelidir.

Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, bu sahənin daha da inkişaf etdirilməsi üçün yeni texnologiyalar, suvarma sistemləri tətbiq olunacaq və buna görə də, hektardan məhsuldarlıq indiki 20 sentnerdən minimum 30 sentnerə qalxmalıdır. Belə olan halda, gələn il minimum 300 min ton pambıq yiğilmalıdır. Bu isə ölkəmizə həm valyuta gətirəcək, həm məşğulluğu təmin edəcək.

Dövlətin prioritet kimi qarşıya qoyduğu vəzifələrdən biri - iqtisadiyyatın saxələndirilməsi aqrar sektorun, hətta onun ayrı-ayrı sahələrinin de həmin istiqamətdə inkişafını sürətləndirib.

Yuxarıda qeyd edilənləri ümumişdir, belə bir qənaəet gəlmək olar ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin ölkəde aqrar sahənin inkişafı ilə bağlı verdiyi fərman və sərəncamların icrasına müvafiq olaraq, respublikada əkinçilik mədəniyyətinin və kənd təsərrüfatı istehsalının yüksəldiləsi, üzvi və mineral gübə istehsalının və tətbiqinin genişləndirilməsi, suvarma və meliorasiya tədbirlərinin həcminin artırılması, bitkiçilik və heyvandarlıq sahəsində yeni sort və cinslərin yaradılması üzrə işləri sistemli şəkildə təkmilləşdirilməklə, qətiyyətli mövqə ortaya qoyub. Bu amil isə kənd təsərrüfatının inkişaf və perspektivlərinin daha da artırılmasına stimul verəcək.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Son illər Azərbaycan-da neft gəlirlərindən səmərəli istifadə edilməsi iqtisadiyyatın saxələndirilməsinə və qeyri-neft sektorunun inkişafına səbəb olmuşdur. Bu səbədən də, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda yüksək artım baş vermişdir ki, bu da ölkə iqtisadiyyatının saxələndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlərin nəticəsidir.

Iqtisadiyyatın saxələndirilməsi, bütün digər sahələr kimi, aqrar bölmənin de inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli imkanlar yaratmışdır. Məlum olduğu kimi, dövlət başçısı kənd təsərrüfatının inkişafına yenitəkan vermek və onun modernləşdirilməsini sürətləndirmək, aqrar sektorda mövcud problemlərin həllinə sistemli və kompleks yanaşmanı təmin etmek, bu sahəye dövlətin inzibati və maliyyə resurslarını səmərəli şəkildə cəlb etmek, ölkəmizin aqrar potensialını geniş təbliğ etmək məqsədilə öten il ölkə Prezidentinin Sərəncamı ilə "Kənd təsərrüfatı ili" elan edilmişdir.

Dövlət başçısı çıxışlarının birində vurğulayıb ki, öten 2015-ci il "Kənd Təsərrüfatı ili" kimi elan edilsə də, hər il kənd təsərrüfatı ilə kimi qəbul olunmalıdır. Eyni zamanda, özünütəminat faktoru daim diqqətde saxlanılmalıdır. Sitat:

"Həzirdə qarşıda duran ən başlıca məqsəd daxili imkanlar hesabına kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları ilə özünütəminata və davamlı

inkişafə nail olmaqla, Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsinə çatdırmaqdır". Məhz bu amili dəyərləndirərkən, belə bir nəticəyə gəlmək mümkündür ki, ölkədəki mövcud potensial bu strategiyanın reallaşdırılmasına tam təminat verir.

Aqrar sahədə stimullaşdırıcı təsərrüfatlara üstünlük verilir

Bu da reallıqdır ki, müəyyən problemlər, çatışmayan cəhətlər, nöqsanlar olsa da, onların aradan qaldırılması istiqamətində qolobal işlər aparılır. Bu baxımdan, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin kənd təsərrüfatında ənənəvi sahələrin inkişafı istiqamətində verdiyi tapşırıqlar uğurla icra edilir. Xüsusilə, pambıqçılıq, baramaçılıq, tütünçülük, üzümçülük, çayçılıq, fındıqçılıq və xurma istehsalının artırılması istiqamətində stimullaşdırıcı tədbirlər həyata keçirilir, adları çəkilən sahələrdə fermerlərə güzəştli kreditlərdən və aqrroluzinq xidmətlərdən daha geniş istifadə imkanları yaradılır, əkin sahələri genişləndirilir.

Prezident İlham Nazirlər Kabinetinin iclasında, eyni zamanda, kənddə yaşayan vətəndaşlara müraciətində bildirib ki, bu yaxşı qazanc mənbəyidir: "Mən kəndlərdə yaşayan vətəndaşlara da müraciət edirəm ki, siz də bu işlərə qoşulun. Bu, həm dövlət, həm də vətəndaşlar üçün çox yaxşı qazanc mənbəyi olacaq. Beleliklə, biz dünya bazarlarına öz ipəyimizlə daha geniş şəkildə çıxacaqıq. Bu, həm Azərbaycanın tanıdlaması, həm ipək kombinatının tam gücü ilə işləməsi, məşğulluğun artırılması üçün lazımdır. Eyni zamanda, insanlar pul qazanacaqlar, dövlət valyuta qaza-

almışdır. Amma sonra biz gördük ki, bu sahə, demək olar, tamamilə dağılıb gedib. Əgər keçen il ancaq bir rayonda - Şəkide 200 kilogramdan bir qədər çox barama istehsal edilibsə, bu il 25 rayonda qısa müddətde 70 ton barama istehsal olunub. Yəni 45 gün ərzində insanlar dövlətin dəstəyi ilə halal pul qazanıblar. Biz artıq bir kilogram baramaya verilən məbləği də, demək olar ki, üç dəfə artırmışıq. Əgər əvvəller bir kilograma 3 manat verilir disə, indi 8 manat verilir".

Dövlət başçısı, eyni zamanda, vurğulayıb ki, baramaçlığın inkişafı üçün ölkədə tut tinglərinin əkilməsi prosesi sürətli aparılmalıdır. Həzirdə Azərbaycanda 354 min tut ağacı mövcuddur. Ancaq payız mövsümündə 1 milyon 600 min tut tinginin ekilmesi planlaşdırılır. Bu, nəticə etibarilə barama istehsalını keçənilərə 232 kilogramdan 2019-cu ilde 1300 tona qaldıracaq.

Ölkə Prezidenti Nazirlər Kabinetinin iclasında, eyni zamanda, kənddə yaşayan vətəndaşlara müraciətində bildirib ki, bu yaxşı qazanc mənbəyidir: "Mən kəndlərdə yaşayan vətəndaşlara da müraciət edirəm ki, siz də bu işlərə qoşulun. Bu, həm dövlət, həm də vətəndaşlar üçün çox yaxşı qazanc mənbəyi olacaq. Beleliklə, biz dünya bazarlarına öz ipəyimizlə daha geniş şəkildə çıxacaqıq. Bu, həm Azərbaycanın tanıdlaması, həm ipək kombinatının tam gücü ilə işləməsi, məşğulluğun artırılması üçün lazımdır. Eyni zamanda, insanlar pul qazanacaqlar, dövlət valyuta qaza-

nacaqdır. Xarici valyuta Azərbaycana gələcəkdir".

Beləliklə, dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq, respublika-da ipək istehsalının müasir infrastrukturunun yaradılması, barama toxumçuluğunun təşkili istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində, keçen il istehsal olunan 232 kilograma qarşı cari ilde 70,7 ton, yəni 300 dəfə artıq yaşı barama məhsusu istehsal edilib.

Eyni zamanda, müşavirədə dövlət başçısı tütünçülüyün də böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirib: "Uzun illər diqqətdən kənardə qalan tütünçülük çox gələrli sahədir və hökumət bu sahənin inkişaf etdirilməsi üçün ciddi tədbirlər görür. Biz tütünçülüyü bərpa edəcəyik. Ənənəvi bölgələrdə tütünçülüklə məşğul olanlar da buna hazır olsunlar. Dövlət öz dəstəyini verir, verəcək. Eyni zamanda, tütünün alınması üçün dövlət öz dəstəyini göstərməlidir və göstərəcəkdir".

Öten il 1400 hektarda, cari il isə 2500 hektarda tütün ekilmesi, mövsümün sonunda isə bol məhsul əldə ediləcəyinin proqnozlaşdırılması dövlətin bu sahəyə qayğısına səbütudur.

Müşavirədə, həmçinin, kənd təsərrüfatında strateji sahələrdən biri olan pambıqçılığın da uzun müddət diqqətdən kənar qaldığını deyən ölkə Prezidenti qeyd edib ki, son illər ərzində pambıqçılıq tənəzzülə ugrayıb. Keçən il 18 min hektardan cəmi 30 min ton pambıq yiğilib. Cəmi bir neçə ay ərzində gö-

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri mətbuatı Azərbaycanın birinci xanımının genişmiqyaslı fəaliyyətindən yazır

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Vəhdət" qəzeti, "Arabian business" biznes xəbərləri, "Erni Media" qrupuna daxil olan "Foothia", eləcə də mərkəzi ofisi Londonda yerləşən "Middle East Online" portallarında Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva haqqında məqalələr dərc edilib. Bütün yazıldarda Mehriban Əliyevanın ziyalı valideynləri haqqında məlumat verilir, onun görkəmli yazıçı Mir Cəlal Paşayevin nəvəsi olduğu bildirilir.

Məqalələrdə Azərbaycanın birinci xanımının çoxşaxəli fəaliyyətindən ətraflı bəhs edilir. Birinci xanımın ölkədaxili fəaliyyətinə nəzər salınarkən ilk növbədə bildirilir ki, Mehriban Əliyeva Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduna və Azərbaycan xalqının Ümummülli Liderinin adını daşıyan Heydər Əliyev Fonduna rəhbərlik edir. Diqqətən ətəcdilər ki, hər iki Fond humanitar, sosial və iqtisadi layihələr həyata keçirməklə Azərbaycan dövləti və xalqı üçün töhfələr verir. Bu xüsusda, Mehriban Əliyevanın uşaqlara və yaşı nəslin nümayən-

The screenshot shows a news article from the Middle East Online website. The headline reads "میهربیان علیف.. عطاء بلا حدود في مختلف المجالات" (Mehriban Aliyev.. Generous gifts in all fields). The article discusses her work in education, culture, and sports. It includes a large photo of Mehriban Aliyeva and several smaller images related to her activities.

Birinci xanım Mehriban Əliyevanın xarici fəaliyyətinə gəlincə, burada Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə humanitar aksiyalara nəzər salınır. Bu xüsusda Rusiya, Pakistan və digər ölkələrdə peyvənd aksiyaları, açıq ürək əməliyyatları, Pakistanda Göz Xəstəxanasına və Talassemiya Mərkəzinə ianələr, qan donorluğu aksiyaları misal çəkilir. Həmçinin Fondun Ruminiya, Haiti, Pakistan və dönyanın digər yerlərində baş vermiş təbii fəlakətlərdən əziziyət çəkən insanlara yardım əlini uzatdığı diqqətən ətəcdilər. Məqalələrdə Heydər Əliyev Fondunun zəngin milli musiqi irdimizin dönya miqyasında tanıtılması istiqamətində töhfələri ilə yanaşı, global bəşəri dəyərlər, sülh və tolerantlığın təbliğində rolü da qeyd edilir. Oxcuların diqqətinə ətəcdilər ki, tolerantlıq və sülh dəyərlərini üstün tutan Fond qlobal seviyyədə fərqli mədəniyyətlər və dinlər arasında dialoq və əməkdaşlıq formatının intişar etməsində səylərini əsirgemir, bu meqsədlə mühüm beynəlxalq tədbirlər təşkil edir. Heydər Əliyev Fondunun Fransa, Almaniya, İtaliya və digər ölkələrin maddi-mədəni dəyəri sayılan tarixi abidələrin təmirində yaxından iştirak etdiyi vurğulanır. Məqalələrin yekun hissələrində Mehriban Əliyevanın çoxşaxəli və yorulmaz fəaliyyətinin ona UNESCO və ISES-

The screenshot shows a magazine spread from Foutia. The left page features a large black and white portrait of Mehriban Aliyeva. The right page has a headline in Arabic: "سيدة أذربيجان الأولى ميهربان علييف.. عطاء بلا حدود في مختلف المجالات" (Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyev.. Generous gifts in all fields). Below the headline, there is a short text summary of her achievements.

The screenshot shows a news article from Arabian Business. The headline is "سيدة أذربيجان الأولى ميهربان علييف.. عطاء بلا حدود في مختلف المجالات" (Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyev.. Generous gifts in all fields). The article includes a large photo of Mehriban Aliyeva and several smaller images. At the bottom, there is a video thumbnail showing a group of people.

milli musiqi irdisinin gənc və yetişən nəsillərə ötürülməsi işində birinci xanım Mehriban Əliyevanın xüsusi rolu qeyd edilir. Oxcuların diqqətindən ətəcdilər ki, məhz birinci xanımın hərəkəfli diqqəti hesabına bugün Azərbaycanda incəsənət obyektləri tikilir, musiqiye, ələlxüsusda onun muğam janrına gənc istedadlar tərəfindən böyük rəğət göstərilir.

Mehriban Əliyevanın idmana qayğısı da məqalələrdə öz əksini tapır. Azərbaycanın birinci xanımının Milli Gimnastika Federasiyası

na rəhbərlik etdiyi bildirilir və bunun sayesində bu idman növündə irəliliyiñin nəzərə çarplığı qeyd edilir, paytaxt Bakının müxtəlif mötəber beynəlxalq yarışlara ev sahibliyi etdiyi barədə oxocular məlumatlandırılır. Bundan başqa, 2015-ci ilə Bakıda birinci Avropa Oyunlarının yüksək seviyyədə keçirilməsinin məhz Mehriban Əliyevanın sədrlik etdiyi Təşkilat Komitəsinin adı ilə bağlı olduğu vurğulanır, hə-

min Oyunların yüksək seviyyədə təşkili sayesində birinci xanıma 2017-ci ilde Azərbaycanda keçirilecek IV İslam Həmrəylik Oyunları üzrə Milli Komitənin sedri missiya-sının həvalə olunduğu qeyd edilir. Eyni zamanda, Mehriban Əliyevanın "Eurovision" mahni müsabiqəsi üzrə Təşkilat Komitəsinin rəhbəri olaraq, bu mötəbər musiqi yarışmasının uğurla keçirilməsini təmin etdiyi vurğulanır.

CO kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların xoşməramlı səfiri adını, həbələ Fransa, Pakistan, Polşa, Serbiya kimi ölkələrin ali dövlət ordenlərini, eləcə də Dünya Şəhiyyə Təşkilatının mükafatını, UNESCO-nun "Qızıl Motsart" medalını, "Qızıl ürək" beynəlxalq mükafatını qazandırıldığı diqqətən ətəcdilər.

Asya Hacızadə
AZERTAC-in xüsusi müxbiri
Əbu-Dabi

30 avqust 2016-cı il

Sahbuz rayonunun Kiçikoba kəndində quruculuq işləri aparılıb

Bu gün ölkəmizin iqtisadi gücü onun hər bir yaşayış məntəqəsinin inkişafı ilə ölçülür. Şəhər və kəndlərdə yaradılan infrastruktur, tiki-lən sosial obyektlər insanların rahat yaşayışının təmin olunmasına xidmət edir. Hər il muxtar respublikanın kəndlərində geniş tikinti quruculuq işləri aparılır. İnsana qayğını özündə təcəssüm etdirən bu yeniləşmə Naxçıvan kəndlərini abadlığa, müasirliyə qovuşdurub. Həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində Sahbuz rayonunun Kiçikoba kəndində də yeni sosial obyektlər istifadəyə verilib.

baycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı'na uyğun olaraq hər iki kəndə yeni içmeli su xətləri çəkilmiş, mənzillər daimi və keyfiyyətli içmeli su ilə təmin olunmuşdur.

Ali Məclisin Sədri deyib: Kiçikoba kəndinin təbii şəraiti burada müxtəlif təsərrüfat sahəlerinin - maldarlığın, heyvandarlığın, bağçılığın və əkinçiliyin inkişaf etdirilməsinə imkan verir. Rayon mərkəzine yaxın ərazidə yerləşməsi isə istehsal olunan mehsulların rahat formada bazara çıxarılmasına şərait yaradır. Kənddə abad yol, müasir məktəb binası, inzibati ərazi dairesi üzrə nümayəndəlik, baytarlıq və feldşer-mama məntəqəsi, içmeli və suvarma su təminatı vardır. Əhaliyə dayanıqlı enerji və rabitə xidməti göstərilir. Təsərrüfatların inkişaf etdirilməsi üçün dövlətimiz tərefindən kreditlər verilir. Bir sözə, Kiçikoba kəndində aparılan quruculuq işləri və yaradılan şərait bir kəndin timsalında müasir Azərbaycan kəndinin inkişafını göstərir. Kənddə həyata keçirilən tədbirlər imkan verəcəkdir ki, sakinlər ölkəmizin inkişafına öz töhfələrini versinlər. Bunun üçün təsərrüfatlar genişləndirməli, torpaqlar əkilməli, bol məhsul istehsal olunmalı, məskunlaşma artmalı, uşaqlar yaxşı təhsil almalı, təkənlər, qurulanlar qorunub saxlanılmalı, kədin abadlığı daha da artırılmalıdır.

Ali Məclisin Sədri kəndin zəhmətkeş insanların göstərilən dövlət qayğılarından səmərəli istifadə edəcəklərinə əminliyini bildirib, sakinlərə firavan həyat arzulayıb.

Kənddə yeni xidmət mərkəzi istifadəyə verilib

Həmin gün Kiçikoba kəndində yeni xidmet mərkəzinin də açılışı olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov açılışı bildirən lenti kəsib, yolda aparılan yenidənqurma işləri ilə maraqlanıb.

Məlumat verilib ki, 4150 metr uzunluğunda kənd yolları genişləndirilərək asfalt örtük salınıb. Yolun üzərində 49 su keçidi, 1 selötürəcək və beton kanal tikilib. Yolun yenidən qurulması Kiçikoba və Daylaqlı kəndləri arasında təhlükəsiz və rahat hərəkətin təmin olunmasına imkan verəcəkdir.

Kiçikobada yeni kənd mərkəzi tikilib

Avqustun 29-da Kiçikoba kənd mərkəzinin açılışı olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov binanın açılışını bildirən lenti kəsib. İkimətbəli binada kənddə fəaliyyət göstərən dövlət qurumları üçün iş otaqları ayrılib, lazımi şərait yaradılıb. Mərkəzdə 4 mindən çox adəbiyyat fonduna malik kitabxana, baytarlıq məntəqəsi, inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlik, klub, iclas zalı və feldşer-mama məntəqəsi yerləşir.

Ali Məclisin Sədri kənddə insanların yaşayışı və məşguliyyəti ilə maraqlanıb. Bildirilib ki, Kiçikoba kəndində insanlar əkinçilik, maldarlıq və bağçılıqla məşğul olur, sahələrdən bol məhsul götürür. Yaradılan şərait məskunlaşmanın artırır. Hazırda kənddə 4 yeni mənzil tikilir.

Feldşer-mama məntəqəsi üçün 4 iş otağı ayrılib, lazımi tibbi avadanlıqlar qoyulub. Məntəqə ilə tanışlıq zamanı kənd sakinlərinin, xüsusile hamile qadınların və uşaqların sağlamlıqlarının qorunması, onlara göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsinin yüksəldilməsi barədə tapşırıqlar verilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov açılışı bildirən lenti kəsib.

Xidmət mərkəzində bərbərxana, et satışı yeri, ərzaq və sənaye malları mağazaları fəaliyyət göstərir. Mərkəzdə 3 nəfər işlə təmin olunub. Bildirilib ki, mağazada yerli kənd təsərrüfatı və sənaye mehsullarının satışına daha çox üstünlük verilir, sakinlərin gündəlik tələbatı nəzəre alınır. Xidmət mərkəzi ilə tanışlıqlan sonra kənd sakinləri ilə görüş olub.

Ali Məclisin Sədri kənddə aparılan quruculuq işlərinə görə sakinləri təbrik edərək deyib: Kiçikoba və Daylaqlı kəndləri bir inzibati ərazi dairesi üzrə nümayəndəliyi əhatə edirlər. Ötən il Daylaqlı kəndində quruculuq işləri aparılmışdır. Bu il isə Kiçikoba kəndində yeni sosial obyektlər tikilmiş, kənd abadlaşdırılmışdır. Həmçinin "Az-

Litvalı jurnalistlər cəbhə bölgəsində olub

Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fonduunun təşkilatçılığı ilə Litva Jurnalistlər İttifaqının vitse-prezidenti, "Alkas.lt" internet portalının redaktoru Audris Antanaytis və portalın fotoqrafi Arunas Sartanavičus cəbhə bölgəsində yerləşən Tərtər rayonuna səfər ediblər.

AZORTAC xəber verir ki, əvvəlcə rayon icra hakimiyyətində olan media nümayəndələrinə cəbhə xəttində yaşayan dinc əhalinin üzləşdiyi çətinliklər, ermənilərin yaşayış məntəqələrini ateşə tutması nəticəsində yaranan problemlər barədə məlumat verilib. Tərtər Rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov bildirib ki, rayon ərazisi 48 kilometr məsafədə temas xəttində yerləşir. Ermənistən silahlı birləşmələri rayonun temas xəttinə yaxın olan yaşayış məntəqələrini daim ateş altında saxlayır, dinc əhalinin təsərrüfat işləri ilə məşğul olmasına mane olur. İşğal altında Sərsəng və Madagiz su anbarlarından gelən suyun qarşısının suvarma dövründə kəsilməsi 31 min 500 hektar əkin sahəsinin suvarılması zamanında çətinliklər yaradır. Qiş fəslində ise düşmən suyu açaraq əkin sahələrinin və yaşayış məntəqələrinin su altında qalmışına səbəb olur. Erməni herbçiləri temas xəttinə yaxın olan ərazilərdə yanğınlara töredirlər. Bunun nəticəsində də ərazinin flora və faunası məhv olur, taxıl sahələri yanğına məruz qalır.

Diqqətə çatdırılıb ki, aprel ayında erməni silahlı qüvvələrinin atəşkəsi pozması nəticəsində rayonun temas xəttinə yaxın, eləcə də temas xəttindən 15-20 kilometr məsafədə yerləşən 23 yaşayış məntəqəsi ağır artilleriya atəşinə məruz qalıb. Hətta ermənilər insanların six yaşadığı yaşayış məntəqələrinə qadağan olunmuş aq fosforlu bombalar da atıblar. Nəticədə 400-ə yaxın ev, 4 məktəb, 2 həkim məntəqəsinə, 1 uşaq bağçasına ziyan dəyib, 32 ev tamamilə dağıllıb. 9 mülki şəxs yaralanıb, 3 nəfər dünyasını dəyişib. Atəşkəsin pozulması nəticəsində məcburi köçkünlərin yaşadığı 52 ev dağıllıb, nəticədə 198 nəfər bir daha evsiz qalıb. Rayonun Şixarx, Çaylı və Həsənqaya kəndlərində məcburi köçkünlərin kompakt yaşadığı ərazilərdə elektrik təsərrüfatına, kommunikasiya xələrinə və kənd təsərrüfatına ciddi ziyan dəyib. M.Məmmədov Prezident İlham Əliyevin rayona səfərindən, Tərtər şəhərində və temas xəttindən 200 metr məsafədə olan Qapanlı kəndində dağlımış evlərə baxış keçirməsindən də danışib, düşmənin atəşinə nəticəsində rayona dəyişmiş ziyanın aradan qaldırılması istiqamətində görülen işlər barədə məlumat verib.

Sonra media nümayəndələri Tərtər şəhərində, Şixarx qəsəbəsində və Həsənqaya kəndində erməni artilleriyasının atəşinə nəticəsində dağıntıya məruz qalmış mənzillərə baş çəkib, sakinlərlə səhəbt edib, dəymış ziyanın aradan qaldırılması istiqamətində görülen işlərlə tanış olublar.

Litvalı jurnalistlər, həmçinin ermənilərin Qarabağ köçürülməsinin 150 illiyi münasibətilə Şixarx qəsəbəsində ermənilərin özləri tərəfində ucaldılmış "Marağa 150" abidəsinin qalıqlarına da baxıblar.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Daşkəsəndə beş rayonun sakinlərini qəbul edib

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov Daşkəsəndə bu rayonla yanaşı, Samux, Göygöl, Kəlbəcər rayonlarının və Gəncə şəhərinin sakinləri ilə görüşüb. Nazirliyin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən AZERTAC-a bildiriblər ki, hər bir vətəndaş fərdi qaydada qəbul edilib.

Onların müraciətlərində əksini tapan məsələlər (əmək hüquqlarının müdafiəsi, məşğulluğun təminatına və bərpa müalicəsinə kömək göstərilməsi, əmək pensiya-si hüququnun müyyəyen olunması, imtiyazlı şəxslərin dövlət hesabına mənzillə təminatı və s.) nazirliyin struktur bölmələrinin məsul şəxslərinin iştirakı ilə araşdırılaraq cavablandırılıb. Ayrı-ayrı vətəndaşlara hüquqi izahatlar verilib. S.Müslümov imtiyazlı şəxslərin mənzillə təmin olunmaq barədə müraciətlərini cavablandırarkən vurgulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən ölkənin bütün bölgələrində Qarabağ müharibəsi əlliləri və şəhid ailələri üçün yeni mənzillər inşa olunaraq istifadəye verilir: "Bu bölgədə də həmin insanların mənzillə təminatı işləri uğurla davam etdirilir. Ötən il Gəncə şəhərində və Göygöl rayonunda daha 7 mənzil, bu ilin iyul ayında Samux rayonunda 4 fərdi yaşayış evi bu təbəqələrdən olan şəxslərə təqdim edilib. Daşkəsən rayonunda tikintisi yekunlaşmaqdə olan 3 fərdi yaşayış evi də yaxın vaxtlarda istifadəye veriləcək. Həmin şəhər və rayonlarda ilin sonuna dək daha 6 evin inşasına da başlanacaq".

Bir sıra müraciətlərdə qaldırılan məsələlər yerində həll olunub. Ayrı-ayrı vətəndaşlar nazirlik tərəfindən bərpa müalicəsinə cəlb edilmələri, reabilitasiya vasitələri ilə təmin olunmaları üçün qeydiyyata alınıblar. Eləcə də münasib işlə təmin edilmək üçün müraciət edən şəxslərə vakant iş yerləri təklif edilib və onlara öz seçimləri əsasında vakant iş yerlərinə göndərişlər verilib. S.Müslümov əmək resurslarının məşğulluğunun təmin edilməsi üçün aktiv məşğulluq tədbirlərinin gücləndirildiyini vurgulayıb: "Bu tədbirlər Daşkəsən, Samux, Göygöl, Kəlbəcər rayonlarının və Gəncə şəhərinin əhalisini də əhatə edir. Cari ilin yanvar-iyul aylarında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin məşğulluq orqanlarının xətti ilə həmin rayonlar üzrə ümumilikdə 2896 nəfər işsiz və işsiz təhsil kurslarına cəlb olunub. Yaxın vaxtlarda nazirliyin Gəncə şəhərində Regional Peşə Tədrisi Mərkəzi istifadəye veriləcək. Həmin mərkəz Gəncədə və ətraf rayonlarda rəqabət qabiliyyətli işçi qüvvəsinin hazırlanmasında, işsiz və işsiz təhsil kurslarında şəxslərin əmək bazarına çıxış imkanlarının genişlənməsində mühüm rol oynayacaq". S.Müslümov yaxın vaxtlarda praktik icrasına başlanacaq özünüməşğulluq programına da toxunub: "Bu bölgədə də ele azəminatlı ailələr var ki, əmək potensialları onların şəxsi təsərrüfatlarını yaradaraq inkişaf etdirmələrinə və gəlirlərini artıraraq yoxsulluq vəziyyətindən çıxmalarına imkan verir. Bunun üçün biz həmin ailələri qeyd olunan program cəlb edərək, onlara bütün lazımi maddi və institusional dəstəyi verəcəyik". Qəbulda iştirak edən vətəndaşlar ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, sosial cəhətdən həssas qruplara diqqət və qayğıının artırılması, habelə bölgədə sosial məsələlərin həlli, yeni iş yerlerinin açılması yönündə görülən işlərə görə Azərbaycan Prezidentine minnətdarlıqları ifadə ediblər. Vətəndaşların nazirliyin səlahiyyət dairəsinə aid olmayan məsələlər dair müraciətləri aidiyəti qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb.

"Abşeron" yatağından qaz hasilatı 2019-cu ilin üçüncü və dördüncü rübündə nəzərdə tutulur

Abşeron" yatağından ilkin hasilat quyuşu ən tez gələn ilin üçüncü rübündə qazılacaq. Yataqdan ilkin qaz hasilatı isə 2019-cu ilin üçüncü və dördüncü rübündə nəzərdə tutulur. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə avqustun 29-da Bakıda keçirilən "Xəzər regionunda inkişaf etməkdə olan enerji iqtisadiyyatları: dəyişikliklər və imkanlar" mövzusunda I Avrasiya konfransındakı çıxışında SOCAR-in birinci vitse-prezidenti, akademik Xoşbəxt Yusifzadə deyib. Akademik qeyd edib ki, hazırda hasilatın pay bölgüsü sazişi üzre podratçı tərəfindən "Abşeron" yatağında işlənmə Proqramı hazırlanır. İllik hasilat planı çərçivəsində hasil ediləcək ilkin qaz üçün belə bir ilkin fealiyyət planı nəzərdə tutulub. Bu ilin sentyabrınadək konsepsiyanın həyata keçirilməsi imkanlarına dair tədqiqatın sona çatdırılması baş tutacaq. Oktyabrın sonunda İşlənmə Proqramının tərefdaşlar tərəfindən təsdiq edilmesi, noyabrın əvvəlində bu programın SOCAR-a təqdim olunması, gələn il yanvarın sonuna qədər İşlənmə Proqramının təsdiqi planlaşdırılır. 2017-ci ilin sonuncu rübündə isə ilkin hasilatla bağlı plan üzrə yekun investisiya qərarı qəbul ediləcək.

Hadi Rəcəbli: "Azərbaycan şəhid ailələri, eləcə də mühərabə əllilərinə göstərdiyi qayğıya görə dünya ölkələrinə bir nümunədir"

sahibkarlar üçün bir nümunə olmalıdır ki, onlar da qəhrəman əsgərlərimizə diqqət və qayğılarını əsirgəməsinlər" deyib.

Dövlətimiz tərəfindən hərbiçilərin və onların ailələrinin sosial müdafiəsi daim diqqət mərkəzindədir". Bu fikri Milli Məclisin Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədr müavini Hadi Rəcəbli deyib. H.Rəcəbli bildirib ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə ordu quruculuğuna böyük diqqət yetirilir. Onun sözlərinə görə, Ali Baş Komandan daim əsgər və zabitlərimizin sosial vəziyyətlerinin yaxşılaşdırılmasını diqqətde saxlayır. "Bu gün Azərbaycan şəhid ailələri, eləcə də mühərabə əllilərinə göstərdiyi qayğıya görə dünya ölkələrinə bir nümunədir. Dünya da çox az ölkə tapılar ki, mühərabə iştirakçılarına, sağlamlığını itirmiş hərbi qulluqçulara, şəhid ailələrinə bizim ölkəmizdəki kimi qayğı göstərilsin, onlara mənzil və minik avtomobiləri hədiyyə olunsun. Yeni Azərbaycan Partiyasının aprel döyüşləri üçün istirahət təşkil etməsi də çox təqdirləyişli haldır. YAP-in belə bir addımı böyük şirkətlər, sahibkarlar üçün bir nümunə olmalıdır ki, onlar da qəhrəman əsgərlərimizə diqqət və qayığını əsirgəməsinlər" deyib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin gəmisi Həstərxan şəhərinə dostluq səfəri edib

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) ilə Rusiya Federasiyası Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Sərhəd Xidməti arasında təsdiq edilmiş Tədbirlər Planı çərçivəsində avqustun 23-26-da Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin 2-ci dərəcəli sərhəd gözetçi gəmisi Həstərxan şəhərinə dostluq səfəri edib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a bildiriblər ki, Azərbaycan nümayəndə heyeti Rusiya Federasiyası Sərhəd Xidmətinin rəsmiləri tərəfindən tətənəli mərasimlə qarşılanıb. Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin Gəmi İnşası və Təmiri Mərkəzində tikilən ikinci dərəcəli sərhəd gözetçi gəmisi Rusiya sərhədçiləri və yerli sakinlər tərəfindən maraqla qarşılanıb, gəmiyə baxış keçirilib.

Azərbaycan sərhədçiləri Həstərxan şəhərində yerləşən Heydər Əliyev adına parkı ziyarət edərək Ulu Öndərin heykəli önünə gül dəstələri qoyublar.

Səfərin məqsədi Xəzər dənizində qeyri-qanuni fəaliyyətlərin qarşısının alınmasının təmin edilməsi, təhdidlərə mübarizə sahəsində qarşılıqlı əlaqənin təkmilləşdirilməsi olub.

Səfər zamanı "Dənizdə qanunsuz fəaliyyətlərə qarşı əks tədbirlər, həmçinin Xəzər dənizi akvatoriyasında yaranmış müxtəlif şəraitlərdə reaksiya göstərilməsi üzrə birgə herəkətlərin işlənilməsi" mövzusunda sərhəd təlimi keçirilib. Təlimdə dəniz nəqliyyatı ilə neft məhsullarının qacaqmalçılığı faktı barədə tərəflərin məlumatlandırılmasi, birgə sərhəd axtarışının keçirilməsi, tabe olmayan şərti sərhəd pozucusunun saxlanılması, xəberdarlıq atəşinin yerinə yetirilmesi, baxış qruplarının saxlanılmış gəmiyə çıxarılması, baxışın keçirilməsi və s. tapşırıqlar müvəffəqiyətə icra edilib.

Təlimdə DSX Sahil Mühafizəsinin 2-ci dərəcəli sərhəd gözetçi gəmisinin heyeti tərəfindən qarşıya qoyulmuş məqsədlərə tam nail olunub, sərhədçilər tərəfindən yüksək döyüş hazırlığı və peşəkarlıq göstərilib, müxtəlif şəraitdə verilən tapşırıqların müvəffəqiyətə yerinə yetiriləsi bacarığı nümayiş etdirilib. Təlimin nəticələri qurumların ekspertləri tərəfindən təhlil edilib və qarşıya qoyulmuş vəzifələrin tam yerinə yetirilməsindən razılıq ifade olunub. Bundan başqa, eməkdaşlıq və qarşılıqlı əlaqənin vəziyyəti, o cümlədən inkişaf perspektivi mözakirəsi edilib, Xəzər dənizi akvatoriyasında və sahilyanı ərazilərdə şərait haqqında məlumat mübadiləsi üsullarının təkmilləşdirilməsi üçün fəaliyyət istiqamətləri müəyyənləşdirilib. Səfərin programına əsasən, Azərbaycanın və Rusyanın gəmi heyətləri arasında Həstərxanın "Dinamo" idman klubundan mini futbol üzrə yoldaşlıq oyunu keçirilib. Həmçinin Azərbaycan sərhədçiləri üçün Həstərxan şəhərinin tarixi yerlərinə gəzinti təşkil olunub. Səfər qarşılıqlı anlaşma və dostluq şəraitində keçib.

SIYASI RAKURS

Ermənistan mətbuatı Rusiyadan necə imtina edir?

Yaxud "ARTIQ GECDİR!" faktoru

Son günlər Ermənistan mətbuatında Rusiyadan imtina mövzusunda çoxsaylı yazılar, sosial şəbəkələrdə isə minlərlə şərhələr verilir. Əlbəttə ki, bütün bu kimi halların baş verməsi bir sübuta söykənir - illərdir Rusiyaya arxalanaraq, Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyaseti yürüdən ermənilər Azərbaycanın uğurlu siyasi tandemi qarşısında məglub olacaqlarını düşünürdülər. Lap dəqiqliyi ilə desək, aprel müharibəsinə qədər. Məhz həmin aydan etibarən ermənilər uduzduqlarını anlatmağa başladılar. Hətta beynəlxalq balans belə, onların zərərinə işləməyə başladı.

İndi isə bütün günahları nədənsə Rusyanın üzərinə atırlar. Halbuki bütövlükde, Ermənistəni Şimal qonşularının ixtiyarına vermiş ermənilərin özləri bu məsələdə böyük tarixi səhvə yol verərək, indi bütün bunalıların altını çekməyə başlayıblar. İşğal olunmuş torpaqların Azərbaycana geri qaytarılması prosesində geriye sayılmış başlayıb...

"Və ən çox biz ermənilər Rusyanın regional destruktivizmini üzərimizdə hiss etdik"

Bu səbəbdən, erməni mətbuatında gələn növbəti anti-Rusiya məqaləsini tərcümə edərək, hörmətlə oxucularımızın təqdimatına veririk. Ermənistənin birinci kanalına məxsus 1in.am saytında geden və müəllifi Ovannes Mandakuni olan "Qarantyalınızı da götürüb burdan..." başlıqlı yazida demək olar ki, ermənilərin iç üzleri özləri tərəfindən aşkar şəkildə bürüze verilib.

Qeyd olunur ki, Ermənistən-Azərbaycan və Qarabağ sərhədləri boyunca onlar (ermənilər) Cənubi Qafqazda ən böyük yaşlı müharibənin hiss edildiyini bildirirlər. SİTAT: "Və ən çox biz ermənilər Rusyanın regional destruktivizmini üzərimizdə hiss etdik".

SSRİ dağıldıqdan sonra, Rusiya regional siyasetində yeni model axtarışına çıxdı və həmin modeli dünya siyaseti standartlarına uyğunlaşdırmağa çalışdı. Lakin Rusiya daxili dövlət həyatının təşkili içinde uğursuzluğa düşər olduqdan sonra, faktiki olaraq, xarici siyasetdə de eyni hali yaşadı. Xüsusiələ, Cənubi Qafqaz istiqamətində.

Məsələ ondadır ki, Rusiya yeni regional siyasetində daxili bazis modelini təmin edə bilmədi. Neticədə, Putinlə birgə sovet-rus "KQB" siyaseti Rusiya siyasetinin Cənubi Qafqaz regionundakı vektorunda eks olunmağa başladı. Yenidən "dubinka", intriga, kölgə iş birlilikləri və təhdidlər geriye qayıtmaga başladı".

**"Sadəcə, yeganə
təhlükəsizlik qarantiyası
qalib ki, bu da belə bir
amilə söykənir - əgər
Rusiya olmasa,
Azərbaycan və Türkiyə
bize hücum edəcək"**

Məqaledə bildirilir ki, iki postsovet onilliyyindən sonra Rusiya Cənubi Qafqazda hər hansı bir yeniliyə, dəyərlərə imza ata bilmədi: "Bundan əlavə, Rusiya öz strateji partnyoru olan Ermənistənla heç bir müasir proseslər teşkil edə bilmedi, heç bir siyasi, iqtisadi yeniliklərin yaranmasına təşəbbüs göstərmədi. Artıq Ermənistənda bu realıq qəbul olunmağa başlanıb. Ermenistan getdikcə, daha çox anlamağa başlayıb ki, Rusiya heç vaxt Ermənistən üçün inkişaf partnyoru olmayıb, olmayacaq da. Sadəcə, yeganə təhlükəsizlik qarantiyası qalib ki, bu da belə bir amilə söykənir - əgər Rusiya olmasa, Azərbaycan və Türkiyə bize hücum edəcək".

Beləkəlib, erməni media qurumu özlərinə sərf edən bir sıra "faktlar" getirirək, sonda Rusiyadan qurtulmağın vaxtının çatlığından yazı: "Başqa sözələr desək, Rusiya dərin felsefi menada, Ermənistən üçün təhlükəsizlik qaranti deyil. Ruslar Ermənistəna yeganə qarantiya vere bilər - durğunluq və s.

Lakin bize belə qarantiyalar lazım deyil. Çünkü biz buna görə çox baha ödənişlər edə bilərik..."

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

XII əsrə aid pul dəfinəsi tapılıb

Cəlilabad rayonunun Uzuntəpə kəndi yaxınlığında qədim yaşayış yerində XII əsrə aid pul dəfinəsi tapılıb. Tədqiqat işləri zamanı aşkar olunan dəfinə təsərrüfat kürpünün içərisində çoxlu sayda mis sikkələrdən ibarətdir.

Tapılan 273 ədəd mis sikkə tədqiq olunmaq üçün AMEA-nın Arxeologiya və Etnoqrafiya Institutuna aparılıb. Sikkələr numizmat-alim, professor Əli Rəcəbli tərəfindən tədqiq olunub. Həmçinin, mis sikkələr AMEA Radiasiya Problemləri İstututunun "Radiokimya laboratoriyası"da kimya elmləri namizədi Rauf Quliyev tərəfindən kimyevi üsullarla təmizlənib və onların üzərində aparılmış elmi-tədqiqat işləri tam başa çatdırılıb.

Mis dirhəm və fəlsələdən ibarət olan qədim pullar Atabey Eldəgizlər dövründə (XII əsr) addır. Sikkələrin epitafiyalarındakı salamat qalan hissələrindən məlum olur ki, qədim mis pullar İraq Səlcuq sultani Arslan şahının (1161-1176) adından kəsilib. Dirhənin bir tərəfində Abbasilərin xəlifəsi olan Əbü'l Müzəffər el-Müstəncidin (1160-1170) adı həkk olunub. Digər tərəfində isə "Qurani-Kərim"in "Tövbə" surəsinin 33-cü ayəsindən bir hissə yazılıb.

Dəfinə nümayiş etdirilmək üçün Cəlilabad rayon Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyinə təhvil verilib.

ZÜMRÜD

"MƏN CƏMIYYƏT ARASINDA"

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşkilati dəstəyi ilə bu mövzuda layihənin açılış mərasimi olub

Dünən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fonduñun maliyyə və Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşkilati dəstəyi ilə Gənclər Fonduñun elan etdiyi VIII qrant müsabiqesinin qalibi olmuş "Mən cəmiyyət arasında" adlı layihənin açılış mərasimi olmuşdur. Layihə rəhbəri Fərid Nəsimov açılış zamanı layihə haqqında geniş məlumat verərək bildirmişdir ki: "Biz müasir dünyada sürətlə inkişaf edirik və bir çox ölkələrin maraq dairəsindəyik. Ölkəmizə turist axını var. Bunun üçün biz cəmiyyətimizdə xoşa-gəlməz hadisələrin, qanun pozuntularının qarşını almalıyıq. Cəmiyyətimizin olduqca mədəni və sivil olduğunu hər kəsə göstərməliyik. Özümüzdə vətəndaşlıq hissini daha da yüksəltməliyik."

Layihə təcrübə və praktiki hissələrdən ibarət olacaq. İlk təlimlərde praktiki söhbətlər, müzakirələr, cəmiyyətdə insanlar tərəfindən olunan qanun pozuntuları və onların həlli yollarından danışılmalıdır. Daha sonra isə gənc təlimçi YAP Səbail rayon təşkilatının Gənclər Birliyinin idarə heyətinin üzvü Səməd Rzazadə cəmiyyətdə davranış, etik qaydalara əməl olunması, həmçinin, üzləşdiyimiz problemlərin necə və hansı yollarla çözülməsi barədə iştirakçılara məlumat vermişdir. Sonra isə layihə iştirakçılarının sualları ilə davam etdirilmişdir.

RƏFIQƏ

"Ermənistanın belə təxribata əl atması ciddi rezonans doğura bilər"

Dağılıq Qarabağ münaqışəsi üzrə dənisiqlərin intensiv fazaya qədəm qoyduğu bir vaxtda Ermənistən təxribata əl atması çox ciddi rezonans doğura bilər". Bunu SIA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli Dağılıq Qarabağdakı separatçı rejimin 25 illiyi altında beynəlxalq konfransın təşkilinə nəzərdə tutulmasına münasibət bildirirən deyib. O, Azərbaycan XİN-in məsələ ilə bağlı yaydığı bəyanata diqqət çəkib və orada konfransda dəvət edilmiş şəxslərin Azərbaycan ərazilərinə qanunsuz səfərde iştirak etməkdən çəkinməyə çağırış olduğunu xatırladıb: "Dünyada tanınmayan, başqa dövlətin ərazilərində işğal nəticəsində yaradılan qondarma bir qurumun 25 illiyinin keçirilməsi gülündür. Amma təəssüf ki, Rusiyadakı müyyən qüvvələr bu məsələyə gizlincə dəstək verməkdə davam edirlər. Amerikadakı Erməni Milli Konqresi də çox canfəsanlıq edir, qızışdırıcı rol oynayır. Bir sözlə, bunun qarşısını almaq üçün Rusiya hənsiyyətə addımı atmalıdır, yaxud ATƏT, onun Minsk Qrupu bəyanatla çıxış etməlidir. Belə təxribatçı addımların qarşısının alınması üçün Ermənistənə xəberdarlıq edilməlidir". Politoloq deyib ki, bu tədbir baş tutsa belə onun qondarma qurumun statusunun dəyişməsinə, beynəlxalq məsələlərə heç bir təsiri olmayacağı. Amma istənilən halda bu konfrans keçirilməsə dəha yaxşıdır. Çünkü bu, bir ənənəyə çevrilir və belə ənənələr proseslərin pozitiv istiqamətə getməsinin qarşısını alır, yaxud da maneə törədir".

Doqquz bankın qorunan əmanətçilərinə 222 milyon 101 manatdan artıq kompensasiya ödənilib

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən "Parabank" ASC-nin qorunan əmanətçilərinə 20 milyon 854 min manat, "Zaminbank" ASC-nin əmanətçilərinə 36 milyon 980 min manat, "Kredobank" ASC-nin əmanətçilərinə 11 milyon 483 min manat, "Dekabank" ASC-nin əmanətçilərinə isə 2 milyon 477 min manatdan artıq kompensasiya ödənilib. Əmanətlərin Sığortalanması Fondundan AZERTAC-a bildirilər ki, 4 bank üzrə ödənilen kompensasiyanın ümumi məbləği 71 milyon 794 min manatdan artıqdır. Eyni zamanda, "Atrabank" ASC-nin və "Qafqaz İnkışaf Bankı" ASC-nin qorunan əmanətçilərinə 5 milyon 826 min manatdan artıq kompensasiya ödənilib ki, bunun 4 milyon 894 min manatı "Atrabank"ın, 932 min manatı "Qafqaz İnkışaf Bankı"nın payına düşür. "Bank of Azerbaijan" ASC-nin qorunan əmanətçilərinə 24 milyon 052 min, "Gəncəbank" ASC-nin əmanətçilərinə 895 min 554 min manat, "Texnikabank" ASC-nin əmanətçilərinə isə 119 milyon 534 min manatdan artıq kompensasiya ödənilib. Üç bank üzrə ödənilen kompensasiyanın ümumi məbləği 144 milyon 481 min manatdan çoxdur. Ümumilikdə Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən 9 bank üzrə 222 milyon 101 min manatdan artıq kompensasiya ödənişi həyata keçirilib.

“Dini radikalizm və xurafat - bir medalın iki üzü” mövzusunda konfrans keçirilib

Gündüz İsmayılov: “Arzuolunmaz halların qarşısının alınması üçün davamlı müzakirələrin aparılması vacibdir”

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə “Dini radikalizm və xurafat - bir medalın iki üzü” mövzusunda konfrans keçirilib. Konfransı giriş sözü ilə açan Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla iş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) sədr müavini Gündüz İsmayılov konfransa qatılan qonaqları ve media işçilərini salamlayaraq, bildirib ki, hazırda qurum bir neçə faktorlarla yanaşı, dini xurafatlılıq və dini radikalizmlə də ciddi mübarizə aparır. “Bu istiqamətdə həm inzibati, həm də maarifləndirmə işləri görülür ki, görülən tədbirlərdə bize Qafqaz Müsəlmanları İdərəsi (QMİ) də yaxından dəstək göstərir”-deyə qeyd edən Gündüz İsmayılov, o cümlədən, bildirib ki, hüquq-mühafizə orqanları da sözügedən məsələdə onlarla birgə iş aparırlar.

Komitə sədrinin müavini bildirib ki, istə dini xurafatlılıq, isterse də dini radikalizm bir medalın iki üzüdür: “Biz iki pis arasındaki ən az zərərlə olan prinsipi heç vaxt qəbul etmirik. Çünkü bütün hallarda bu amillərin hər ikisi zərərlidir və onlara qarşı mübarizə bizim prioritet istiqamətimizdir. Bu baxımdan, apardığımız işlərdə biz medianın dəstəyini hər zaman hiss etmişik. Jurnalistlər dini radikalizm və xurafatlılığı qarşı mübarizədə daim komitəməzə dəstəyini göstərib. Buna görə media nümayəndələrinə təşəkkürümüz bildirirəm. Çünkü medianın bu sahədə potensialı var və əlbəttə ki, mətbuatın təcrübəsindən daim istifadə olunur”.

Gündüz İsmayılov dini radikalizm və dini xurafatlıqla mübarizədə QMİ-nin tanınmış ilahiyyatçılarının fikirlərinin də önəmli olduğunu deyərək, vurğulayıb ki, maarifləndirmə işlərində erkən nikah, təhsilə maneələr, qadınlara qarşı zorakılıq məsələləri aktualıq təşkil edir: “Çünki bəzi dırnaqarası dindarlar bu kimi məsələlərdə fəallıq göstərir və düşünürük ki, belə halların qarşısının alınması üçün davamlı müzakirələrin aparılması vacibdir”.

QMİ-nin aparat rəhbəri Simran Həsənov təmsil olunduğu idarənin rəhbəri Hacı Allahşükür Paşazadənin konfrans istirakçılarına salamlarını çatdıraraq deyib ki, QMİ və DQİDK arasında hər zaman six əməkdaşlıq olub və bu kimi məsələlərdə birgə işlər bu gün də görülməkdədir: “O cümlədən, mə-

buatın bu kimi işlərde bize göstərdiyi daimi dəstəyinə görə təşəkkürümüz bildiririk”.

Simran Həsənov xatırladı ki, sözügedən mövzu nəinki Azərbaycanı, eyni zamanda, Avropanı və dünyani da narahat edən bir məsələdir: “Həle 2011-ci ilde Müqəddəs Taxt-tacın (Vatikanın) Avropa Şurasındaki daimi nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə dini radikalizm və dini xurafatlılıq məsələləri etrafında böyük müzakirələr səsləndirildi. Mən də həmin tədbirin işinə qatılmışdım. Həmin tədbirdə görkəmli akademikimiz Ramiz Mehdiyevin apardığı araşdırılmalara, hazırladığı məqaləyə və oradakı faktlara da toxunuldu. “Ceyşül-İslam”, “Hizmut-Tehrir” və s. radikal təməyülli qrupların fəaliyyətlərinin bəşəriyyətə nə qədər zərər vurdugu barədə fikirlər səsləndirildi. Təessüfə qeyd etməliyik ki, bu kimi radikal dini qruplar arasında azərbaycanlılar da var. Məsələn, onların eksəriyətinin “Sumqayıt camaati” adı altında radikal qruplara üzv yazıldıqları da bəlli olub. Artıq sərr deyil ki, radikalizm düşüncəsi sonda cinayətə getirib çıxarıb. Dini radikalizm isə dini xurafatlılıqdan başlayır. Əger bu kimi hallara qarşı vaxtında tədbir görülməsə, da-ha arzulunmaz nəticələr yaranı bilər. Ona görə də, həm hüquq-mühafizə orqanları, həm də mətbuat bu cür məsələlərdə bizimlə birgə əməkdaşlıqlarını davam etdirməlidirler”.

QMİ aparatının rəhbəri təmsil olunduğu qurumun bəzi hallarda yanlış informasiyalar

səbəbindən təqid olunmasına da münsi-bətin bildirib: “QMİ-nin əsas işi dini maarifləndirmə və s. məsələlərlə yanaşı, həm də orada fealiyyət göstərən Qazilar Şurasının fətvalar vermesindən ibaretdir. Diger təref-dən, QMİ dini ədəbiyyatların hazırlanmasında və təbliğində, müxtəlif təhsil müəssisələrində, idarə və qurumlarda maarifləndirmək məqsədile işlər aparır”.

O cümlədən, QMİ-nin “qafqazislam.com” adlı yenilənmiş saytı da fealiyyət göstərir və ictimaiyyəti maraqlandıran istenilən məlumat burada dəqiqliyi ilə göstərir”.

Simran Həsənov sonda qeyd edib ki, di-ni mövzular yanan jurnalistlər, xüsusilə, məzhəblərarası məsələlərdə həssas olmalıdır: “Çünki Azərbaycan geopolitik baxımdan da çox həssas bir bölgədə yerləşir. Biz bir qurum olaraq, gələcəkdə jurnalistlər üçün seminarların keçirilməsini də planlaşdırırıq”.

Dini araşdırmaçı Sakit Hüseynov isə çı-

xışında bildirdi ki, bu kimi məsələlər - dini

radikalizmə və dini xurafatlılığa qarşı mü-

barizə həm də bir şüur məsələsidir: “Mə-

təbuatın bu işdə rolü çox böyükdür. İnsanlara

şüur baxımından aşilanmalıdır ki, radikal-

izmə və xurafat, əsla, qəbul olunmazdır. O

cümlədən, radikalizm həm də dini ekstre-

zimizdir. Ekstremizmə qarşı isə davamlı şe-

kildə mübarizə aparmaq lazımdır. Çünkü Ya-

xın Şərqdən başlayaraq, Avropa sərhədləri-

nə qədər hansı hadisələrin yaşandığını gör-

məkdəyik. Bu sebəbdən, gəncərimiz bu istiqamətdə maarifləndirilməlidirlər. Məsələn, bir sıra TV-lər şou proqramlarını azaldaraq, cəmiyyəti maarifləndirmək istiqamətində təbliğat xarakterli proqramlarla çıxış etməlidirlər”.

AMEA-nın Felsəfə və Hüquq İnstitutunun Dinşünaslıq və Mədəniyyətin Felsəfi Problemləri şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, ilahiyyatçı Elsever Səmedov isə bildirdi ki, radikalizm, eyni zamanda, siyasi bir yanaşma olduğu üçün din və s. hallara da sırayet edir: “Dini radikalizm və xurafatlılıq, bilavasitə cahil insanları cəmiyyətə daxil edir və nəticədə faciələr yaşanır. Biz bunun neticələrini Suriyada görürük. Demək olar ki, yüzlərlə azərbaycanlı cahiliyyin qurbanı olaraq dini radikalizmin və xurafatlılığın qurbanlarına çevrilirlər. Ona görə də, cəmiyyəti dini maarifləndirmə işləri ilə təmin etmək lazımdır. Təbii ki, multikulturalizmin təbliğində də alimlərimizin, elm adamlarımızın, ilahiyyatçılarının fikirləri önemlidir. DQİDK-nin bu istiqamətdə gördüyü işlər təqdirəlayıq”.

Sonda çıkış edənlər - Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin şöbə müdürü Rəşad İlyasov, yazıçı-publisist Xanəmir Telmanoğlu da, öz növbələrində, bildirdilər ki, dini radikalizm və xurafatlılığa qarşı mübarizədə ictimai rəy birgə olmalı, o cümlədən, bu məsələdə fəallıq nümayiş etdirməlidirlər.

Rövşən Nurəddinoğlu

Dünya yaranandan bütün yaradılmışlar itirmək qorxusu ilə yaşayır. İnsan şüurlu şəkildə itirməkdən qorxur. Odur ki, canlı-cansız dediyimiz nə varsə can qorxusu ilə biri-birinə zəncirvari şəkildə bağlıdır. Birinin canı digərinin əlindədir. Birinin həyatda qalması və yaşaması üçün digərinin canı, mütləq mənada, qurban getməlidir. Əslində, təbiətdə heç nə itmir, nə vaxtsa bir başqa formada yenidən yaranır...

İnsan oğlu olaraq biz hər gün, hər an, hər saat itiririk. Sual yarana bilər görəsən, itirməyə mehkumuqmu? Niye təbiətin bir parçası olduğumuzu unudub göyləri başımıza, yerləri ayağımızın altından qaçırırıq. Taleyimizlə çilingəgac oynaya-oynaya itirdiklərimizin fərqində belə deyilik. İtirdikcə, unutqanmı oluruq axı, özü də qəddarcasına.

Tezada bax ki, hələ itirdiklərimizi bile-bile xatırlamaq üçün təqvimdə ayrıca bir gün de ayırmışq: “Beynəlxalq İtkinlər Günü”. İtirməyin bir adı var: qorxu. İtirilən şeyi heç kim sevinclə axtarmır. Gözün qorxu içinde bö-

bunlar tekce insan, torpaq itkisi ilə kifayət-lənmir. Biz içimizi, hissimizi, duyğumuzu, ilkinliyimizi itiririk. Bizi Yaradanın bize olan inamını, bize olan sevgisini də itiririk... Bir xalq kimi biz itirməyin nə olduğunu

və bu münasibətlə də avqustun 30-u, BMT-nin qərarı ilə təqvimə İtkinlər Günü kimi düşüb. İtirənlər itirdiklərinin dəyərini bilib bu günü qeyd edirlər.

İtkinlər...

Qarabağ mühəribəsindən sonra bu ağırlığa ciyinlərimiz tab getirmədi. İtən bir nəfər olsa da, axtaranların itik dərdi min oldu. Gözləri yol çəkən analar, atalar “nə vaxtsa gələr deyib”, uçan quşdan, qopan daşdan belə soraq gözlədilər. Elə bu gün də gözləirlər...

Biz gözləyirik, dərdimizi göyərdə-göyərdə. Hə, bir də, yeri gəlmışkən, avqustun 31-i Qubadlini da itirmişik...

**Hafiz Təmirov,
polis mayoru**

itirdiklərimiz...

yüyür, üreyin qorxu ilə döyüñür. Bilirsınız, bu, niyə belədir? Ona görə ki, sonda nəyisə, kimse tapa bilməyəndə, ümidi itirməkdən qorxursan və “Ümid axırıcı ölüm” misali ondan sonra adləşir, cılızlaşır və get-gedə yox olub itir. Yene də itirmək...

İtirdiklərinin balskarı və günahkarı insan özüdür. Mührəbə, qan tökmək, ölüm. Bütün

yaxşı bilirik. Çünkü tarixən böyük Azərbaycanımızı hissə-hissə, parça-parça itirmişik. İtirmək deyəndə, gözlərimizin önüne önce Təbriz, sonra İrəvan, Borçalı, Dərbənd gelir. Torpaq itkisi dərđlərin ən böyüküdür və insan dünyadan köçəndən sonra belə bu dərđ onu addimbaaddım izleyir, göynədir, sizildədir. Her kəsin içinde itirmek qorxusu var

Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin əsgər və zabitlərinin ailə üzvləri ilə birlikdə Lənkəranda yay istirahəti təşkil edilmişdir

Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvərinə ümumxalq inamının və dəstəyinin əyani ifadəsi olaraq Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fonduna bir neçə dəfə vəsait köçürümiş, dəfələrlə müxtəlif formalarda, o cümlədən xeyriyyə tədbirləri təşkil etmişdir. Yeni Azərbaycan Partiyasının bu qəbilden olan növbəti humanist aksiyası yay mövsümünün xarakteri nəzərə alınaraq, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin bir qrup əsgər və zabitinin ailə üzvləri ilə birlikdə yay istirahətinin səmərəli təşkilinin həyata keçirilməsindən ibarətdir. Cari ilin aprelində erməni işğalçıları tərəfindən törədilən azığın təxribatların qarşısını igidliklə almış və düşmən həmlələrinə layiqli cavab vermiş Silahlı Qüvvələrin bir qrup əsgər və zabitinin ailə üzvləri ilə birlikdə yay istirahəti Yeni Azərbaycan Partiyasının təşəbbüsü və vəsaiti hesabına Lənkəran rayonu ərazisində yerləşən "Palidlı sahil" istirahət mərkəzində təşkil edilib. Yay mövsümü ərzində Silahlı Qüvvələrin bir qrup əsgər və zabiti ailə üzvləri ilə birlikdə bu imkanlardan bəhrələnilərlər. 50 nəfərdən ibarət növbəti qrupun yay istirahətinin təşkili avqustun 25-dən başlayıb. Avqustun 27-də isə YAP-in dəstəyi ilə Lənkəran şəhərində öz ailə üzvləri ilə birlikdə istirahət edən aprel döyüslərinin bir qrup iştirakçısı ilə rayon ictimaiyyətinin və qarnizon hərbçilərinin görüşü keçirilib.

Tədbir Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin xatirəsinin yad edilməsi ilə başlayıb. Giriş sözü ilə çıxış edən Müdafiə Nazirliyi Şəxsi Heyət Baş İdarəsi Mənəvi-Psixoloji Hazırkıq və İctimaiyyətə Əlaqələr İdarəsi reisinin müavini, polkovnik Abdulla Qurbani Silahlı Qüvvələrimizin əsgər və zabitlərinə göstərilən belə diqqət və qayğıya görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi adından Yeni Azərbaycan Partiyasına, Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib. Qeyd olunub ki, YAP-in Sədr müavini - İcra katibi, Baş nazirin müavini Əli Əhmədovun başçılıq etdiyi bir qrup millet vəkili və partiya fəllarından ibarət nümayəndə heyəti bir müddət önce cəbhə bölgəsinə sefər edib. Səfər zamanı nümayəndə heyəti igid döyüşçülərimizin qanı bahasına erməni işğalından azad edilmiş torpaqlarımızda olub, döyüşçülərlə, eləcə də yerli sakinlərlə görüşüb. Bir daha vurğulanıb ki, Azərbaycan torpağı igid əsgərlərimiz tərəfindən etibarlı şəkildə qorunur və düşmən tapdağı altında olan bir çox ərazilər və yüksəkliklər artıq Milli Ordumuzun nəzarəti altındadır.

YAP-çılar öz istirahətlərini igid əsgərlərimizə hədiyyə ediblər

Abdulla Qurbani qeyd edib ki, əsgərlərimizlə görüşdə Baş nazirin müavini Əli Əhmədov tərəfindən çox vətənpərvər və humanist bir təklif səsləndirilib. Belə ki, YAP-in Mərkəzi Aparatının üzvləri və partiya fəalları üçün hər il Lənkəranda istirahət təşkil olunur. Bu il isə YAP-çılar öz istirahətlərinən imtina edərək, bu hüququ aprel döyüslərində fealiyyət göstərən igid döyüşçülərimizin ailə üzvlərinə hədiyyə etmək qərarına gəliblər. Beləliklə, iyul ayından başlayaraq, aprel döyüslərində fərqliyən qəhrəman əsgər və zabitlərimiz mərhələli şəkildə öz ailələri ilə birlikdə Lənkərandakı istirahət mərkəzində dincelirlər. Görüşdə istirahət edən aprel döyüslərinin iştirakçıları olan hərbçiləri tədbir iştirakçılarına təqdim edən Abdulla Qurbani onların hər biri haqda qısa məlumat verib, "Ləletəpə" və "Talış" yüksəklikləri uğrunda gedən döyüslərdəki qəhrəmanlıqlarından danışıb. Döyüslərdə müxtə-

lif dərəceli xəsarətlər almalarına, hələ de bədənlerində qəlpələr gəzdirmələrinə baxmayaq, hərbçilərimizin hər zaman ön cəbhəye can atdıqlarını vurğulayıb.

Aprel döyüslərində milli ordumuzun göstərdiyi şücaətlərdən danışan natiq qeyd edib ki, 4 gün davam edən məharibə əsgərlərimizdə çox böyük əhval-ruhiyyə yaradıb. Onlar erməni işğalçılarının torpaqlarımızdan tamamilə qovulub çıxarılması üçün Ali Baş Komandanın əmrini səbirsizliklə gözləyiblər. Və bu əhval-ruhiyyə elə xalq tərəfinən də yüksək çəsəd ilə qarşılanıb.

Azərbaycanın qəhrəman zabiti öz əsgərindən bir addım öndə döyüşürdü

Biz aprel döyüslərində ona görə qalib gəldik ki, Azərbaycan zabiti öz əsgərindən öndə döyüşürdü. Bunu da Abdulla Qurbani vurğulayıb: "Əsgər görürdü ki, öndə zabitdir, sağında, solunda zabit döyüşür, o da

qələbəyə ruhanırdı.

Bizim şəhidlərimiz arasında təqribən üçdəbiri zabitlərimizdir. Bu, bizim məğlubiyyətimiz deyil, əksinə, qalibiyətimizdir. Tarixdən bilirik ki, 1941-1945-ci il məharibəsində zabitlər həmişə əmr ediblər ki, əsgərlər hücumu keçsinlər. Bilirik ki, döyüslərdə əsgərlər öz komandirinin qabağına sinesini verib ki, ona güllə dəyməsin. Amma aprel döyüslərində bizim qəhreman zabitlərimiz öz sinesini əsgərinin qabağında sıper edirdi. Odur ki, biz qalib gəldik".

Aprel döyüslərinin bir qalibi var - Azerbaycan əsgəri!

Aprel döyüslərinin bir qalibi var - o da Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan zabiti! Bunu "Ləletəpə" uğrunda gedən döyüslərdə xüsusi qəhrəmanlıqları ile fərqlənən, hərbi

olunmuş ərazilərimiz Ermənistan orduşundan təmizlənəcək və Azərbaycanın üçrəngli bayraqı bütün Qarabağ ərazilərində dalağalanacaqlı!" - deyə Elşən Qarayev vurğulayıb.

Dövlətimizin dəstəyi bizi qələbəyə ruhlandırdı

Biz döyüşə atılarkən milli ordumuzun gücünə, eləcə də xalqımızın və dövlətimizin dəstəyinə güvənirdik. Bu fikirləri "Ləletəpə" yüksəkliyi uğrunda döyüslərin iştirakçıları, hərbi hissə komandirinin müavini, polkovnik-leytenant Eldəniz Sadıqov deyib. O qeyd edib ki, dövlətin belə dəstəyi hərbçilərimizi də qələbəyə ruhlandırb. "Dördüncü məharibədə düşmən Azərbaycan əsgərinin gücünü gördü. Ermənilər silah-sursatlarını ataraq qaçırdılar. Düşmən aprel döyüslərində canlı qüvvə və texnika sarıdan böyük it-

hissə komandiri, polkovnik-leytenant Elşən Qarayev vurğulayıb. Döyüslərde sağ ayağını itirməsinə baxmayaraq, yalnız bir arzusun olduğunu deyir - bu da tezliklə sağalaşaraq yenidən cəbhə bölgəsinə yolanmaq, silahdaşlarına kömək etmək, yarımcı qalmış işlərini tamamlamaq: "Biz döyüşə atılanda həyatda sağ qalmaq haqda düşünmürdük. Bizim bir amalımız var idi - o da Vətən torpağını düşməndən azad etmək! Şükürler olsun ki, bu arzumuzun müəyyən bir hissəsinə çatmış olduq. Azərbaycan əsgəri bu məharibədən başı uca, üzü ağ çıxdı. Çünkü biz öz doğma torpaqlarımız uğrunda döyüşürük. Odur ki, şəxsi heyətdə də böyük ruh yüksəkliyi var idi".

"Bu millətin Həzi Aslanov, Qafur Məmmədov, Məlik Məhərrəmov, daha neçə-neçə əigidəri var. Biz də onların yolunu davam etdirir, eyni zamanda, bunu gələcək nəsillərə ötürürük. Odur ki, biz döyüşə yalnız və yalnız qalib gəlmək amalı ilə yollanırdıq. Əminliklə vurğulamaq istəyirəm ki, bütün işğal

kilər verdi. Mən Ordumuzla, Ali Baş Komandanımızla fəxr edirəm. İndi dövlətimizin yüksək diqqət və qayğısı sayəsində mən ailəmə birlikdə bu gözəl məkanda istirahət edirəm", - deyə Eldəniz Sadıqov bildirib. "Aprel döyüslərində şəhid olan hərbçilərimiz var. Fürsətən istifadə edərək şəhid qardaşlarımızın valideynlərinə, onların övladlarına dərin hüznə başsağlığı verir, onlara Allahdan rəhmət dileyirəm. Belə igid övladlar böyüdükləri üçün mən şəhid qardaşlarımızın valideynləri qarşısında baş əyişəm. Buradan bir daha bildirirəm ki, şəhid qardaşlarımızın qanı yerde qalmayacaq, biz tezliklə qaldığımız qanı yerde qalmayacaq, biz tezliklə qaldığımız qanı yerde qalmayacaq", - deyə o vurğulayıb.

Dövlətimiz hər zaman ordumuzun yanındadır

Aprel döyüslərindən sonra dövlətin yaralı əsgərlərimizə, eləcə də şəhid ailələrinə

Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin əsgər və zabitlərinin ailə üzvləri ilə birlikdə Lənkəranda yay istirahəti təşkil edilmişdir

göstərdiyi diqqət və qayıqi onu göstərdi ki, bizim arxamızda möhtərem Prezidentimiz dayanır! Bunu aprel döyüslərində xüsusi fəallığı ilə fərqlənən, çoxlu qəlpə yaraları almamasına baxmayaraq, sonadək döyüşən, düşmənin xeyli canlı qüvvəsini sıradan çıxaran topçu kapitan Elmir Abbasovun anası Valide xanım görüşdə çıxışında vurğulayıb. O qeyd edib ki, döyüşlərdən sonra həm Prezident İlham Əliyev, həm də ölkəmizin birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban Əliyevanın yaralı döyüşçülərə baş çəkməsi, onların qayıqları və problemləri ilə maraqlanması bir daha onu sübut etdi ki, dövlətimiz hər zaman ordumuzun yanındadır! "Sözsüz ki, belə diqqət və qayıqi yaralı hərbçilərimizə də böyük rüh yüksəkliyi verir, onların ağrı-acısını tez unutdurur. Ele biz anaların da üreyini dağa döndərir. Odur ki, belə qayıgi ilə əhatə olunmuş bir ordunun mütləq qalib geləcəyinə

sözlərinə görə, YAP-in belə bir addımı böyük şirkətlər, sahibkarlar üçün bir nümunə olmalıdır ki, onlar da qəhrəman əsgərlərimizə diqqət və qayıqlarını əsirgəməsinə.

Lənkəranlılar ığid əsgərlərimizlə fəxr edirlər

Tədbirdə iştirak edən qəhrəman döyüşçülərə şəhər rəhbəriyinin salamlarını çatdırıran Lənkəran şəhər İcra Hakimiyyətinin ərazi idarəetmə və yerli özünüdareetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdürü Əlimərden Əliyev daha sonra lənkəranlıların daim milli ordumuzla fəxr etdiyini vurğulayıb. O qeyd edib ki, aprel döyüslərində Milli Ordumuzun qazandığı qələbə ölkəmizin bütün vətəndaşları kimi, lənkəranlıların da böyük ruh yüksəkliyinə səbəb oldu. Əlimərden Əliyev həmin döyüslərde ölkəmizin digər

əminəm və inanıram ki, tezliklə torpaqlarıımız düşmən tapdağından azad olacaqdır", - deyə Valide Abbasova vurğulayıb.

Zabitin həyat yoldaşı olmaq elə yarı zabit olmaq deməkdir

"Zabitin həyat yoldaşı olmaq həm məsuliyyətli, həm də şərəflidir. Bu, tam da olmasa, elə bir növ yarı zabit olmaq deməkdir". Bunu herbi hissə komandiri Elşən Qarayevin həyat yoldaşı Mətanət Qarayeva deyib. "Doğrudur, herbi sirlər olmasa da, biz öz həyat yoldaşlarımızla bəzi meqamları paylaşıraq, onların hiss və həyecanlarını biz də yaşıyoruz. Elşən aprelədə döyüslərin nə dərəcədə qızığın olduğunu bizdən saxlasa da,

mən bunu qəlbən hiss edirdim. İnanırdım ki, Elşən döyüşdən qalib kimi çıxacaq. Bir ayağını itirsə də, vətən torpağının bir hissəsini düşməndən azad edə bildilər. Odur ki, mən həyat yoldaşımı fəxr edirəm", - deyə Mətanət Qarayeva vurğulayıb.

"Elə oğlum Cavidan da atası ilə fəxr edir. Böyükəndə onun kimi hərbçi olmayı, atasının yolunu davam etdirməyi düşünür", - deyə o, sözlerine elavə edib.

Mətanət Qarayeva daha sonra burada onlara göstərilən diqqət və qayıgia görə Yeni Azərbaycan Partiyasına ailəsi adından minnədarlığını bildirib.

YAP-in xeyirxah addımı sahibkarlar üçün bir nümunə olmalıdır

Prezident İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizdə ordu quruculuğuna böyük diqqət yetirildiyini qeyd edən YAP-in Siyasi Şurasının üzvü, Milli Məclisin Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli Ali Baş Komandanın daim əsgər və zabitlərimizin sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılmasını diqqətdə saxladığı vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, bu gün Azərbaycan şəhid ailələri, eləcə də müharibə əllilərinə göstərdiyi qayıgia görə dünya ölkələrinə bir nümunədir. Dünyada çox az ölkə tapılar ki, müharibə iştirakçılarına, sağlamlığıni itirmiş hərbçi qulluqçulara, şəhid ailələrinə bizim ölkəmizdəki kimi qayıgi göstərilsin, onlara mənzil və minik avtomobiləri hədiyyə olunsun. Hadi Rəcəbli daha sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının aprel döyüşçüləri üçün belə bir istirahətin təşkil edilməsindən iftخار hissi keçirdiyini vurğulayıb. Onun

bölgələri ilə yanaşı, lənkəranlı hərbçi qulluqçuların da fədakarlıq, rəşadət göstərdiklərinə vurğulayaraq onlardan şəhidlik zirvəsinə ucalanların olduğunu diqqətə çatdırıb. O, Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən atılmış bu vətənpərvər addımın Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinə, onun əsgər və zabit heyətinə ümumxalq inamının və dəstəyinin, ordu və xalqın möhkəm birliyinin əyani ifadəsi kimi dəyərləndirildiyini vurğulayıb.

Yüksek vətənpərvərlik ruhunda keçirilən tədbirin sonunda istirahət mərkəzində dinlənən hərbçilərlə xatire şəkli çəkdirilib.

Tədbirdə həmcinin Azərbaycanın Xalq artisti Qabil Quliyev tərəfindən vətənpərvərlik ruhunda şeirlər səsləndirilib.

Tərəqqinin əzablı yollarında

(*Sona Vəliyevanın “İşığa gedən yol” kitabı haqqında düşüncələr*)

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, şair, yazıçı-publisist Sona Vəliyevanın “İşığa gedən yol” kitabını diqqətlə oxuyub sonuncu, 767-ci səhifəni çevirəndən sonra fikrimdə yaranan ilk təəssürat bu oldu.

...Bir ay önce Milli Mətbuat Günü münasibətində keçirilən təntənəli tədbirdə Azərbaycan Mətbuat Şurasının böyük mütəfəkkir, ilk milli qəzetiñ yaradıcısı Həsən bəy Zərdabının ömrü yoldanın bəhs edən “İşığa gedən yol” kitabına görə Sona Vəliyeva təqdim etdiyi Ali Media Mükafatı həqiqətən yerinə düşüb. Kitabı oxuyan hər kəs Sona xanımın xalqa xidmət amali ilə zərif qadın ciyinlərinə nə qədər ağır yük götürdüyünün şahidi ola bilər. Onun zəhmətinin

Akif ƏLİ, fəlsəfə doktoru, yazıçı-publisist

adekvat dəyeri hələ uzun illər bundan sonra nə qədər oxucu təqdiri, təşəkkürü, o cümlədən, jurnalistika ixtisası öyrənen nə qədər tələbə minnətdarlığı ilə veriləcəkdir. Çünkü “İşığa gedən yol” kitabı həqiqətən çox dəyəri elmi-bədii-publisistik mənbədir. Əlbəttə, məsələ heç də bir kitabın yazılıb ortaya qoymasında deyil. Məsələnin məzgi - yazılan kitabın məzmununda, görürlən işin əhəmiyyət dərəcəsində, çəkilən zəhmetin vəznindədir.

Mübaligəsiz deyek ki, Sona Vəliyeva Azərbaycan mədəniyyətinin dırçılış dövrü olan XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəlləri haqqında bəlkə də bir tədqiqat institutunun görə bələcəyi qədər mühüm və irihəcmli işi başa çatdırıbdır. O dövr elə bir dövrdür ki, uzun əsrlər boyu məsələman Şərqinin etələt mühitində yatan (eslində - yatzıdırlan!) is tedadlı bir xalqı qəflətdən ayıltmaq, onun daxilində milli heysiyyat və milli şürə potensialını oyatmaq, ayağa qaldırıb işi gələn tərəfi göstərmək - nəinki mürəkkəb, çətin, ağır, hətta, təsəvvür edilməyəcək qədər müşkül bir məsələ idi. O zamanlar Rusiyadan Qərbə,

Avropaya açılan tərəqqi pəncərəsi saylanı Moskva və Peterburg mühitində bilik, savad qazanan, dünyagörüşü elmi təfəkkür üzərində formalaşan Həsən bəy Zərdabi doğma vətənə qayıdır qurbətdə əldə etdiyi həmin təhsil, savad imkanlarından xalqın mənafeyi üçün istifadə etməyə başlayanda heç özü də bu işin bu qədər ağır olacağını təsəvvür etməzdi. Sözün əsil mənasında Millət fədaisi olan Həsən bəyin bütün cəfa-keşliyi çox vaxt “milli-dini özgürlik” bəhənəsi altında Qərbin mütərəqqi yeniliklərinin qarşısını kəsməyə çalışıran gerizəkalıla-

rın, köhnə fikirlərin, savadsızların qalın zi-rehina dəyiş yere düşür, heç olurdu. Beləcə ağır bir müşkülün altına girən bəy oğlu bəyin necə fəvqəladə bir insan olduğunu açıb göstərmək, onun dolğun bədii-sənədlili obrazını yaratmaq və məhz bu cür əzmkar insanın ağır millət yükünü qaldıra biləcəyi-ne oxucunu inandırmaq - heç də asan məsələ deyil.

Əsasən cahillikdən doğan egipto fikirlərin xoşhal etəlatı altında daha rahat gəzən bəzi kişilər özlərini Tanrı tərəfindən xüsusi yaradılmış məxluqat sayaraq hər sahədə, o cümlədən yaradılıqlıq qadınlardan üstün olduqlarını qabartmaqdən həzz alırlar. Ancaq yazıçı-publisist, alim və şair Sona Vəliyeva məhz yaradılıqlı işi ilə sübut edir ki, bu gün belə bir kitabı yazmaq hər kişinin işi deyil... Qoy heç kəs incimesin, ancaq belə məqamlarda nə təkəbbür, ne tebib yaradılış imkanları, ne fiziki güc kara gəlməz. Belə bir kitabı yazmaq üçün bir çox başqa şərtlər də lazımdır: idrak potensialı, mənəvi zənginlik, intellektual baza, dərin elmi savad, geniş dünyagörüşü, ziyalı həssaslığı...

Elmi-bədii-publisistik kitab saysız-həsabsız faktoloji materiallara zəngindir. Müəllif zəngin bilgilərə istinad edərək Həsən bəy Zərdabının həyatında mühüm rol oynamış, onun formallaşmasında, uğurlarında iştirak etmiş, arxa-dayaq olmuş - Rehim bəy, Səlim bəy, Fərəc bəy, Mənzər ana, Hənife xanım, Vera, rektor Solovoy, Taclibəyim, Mirzə Fətəli, Seyid Əzim, Hacı Zeynalabdin, qubernator Staroselski, Nəcəf bəy, Əsgər ağa, Əlimərdan bəy, İsmayıllı Kaspıralı və b. kimi maraqlı insanların bədii obrazlarını ustalıqla yaradır. Millətin ballarını oxutmaq üçün xeyriyyə cəmiyyəti açmaq niyyətli Həsən bəy Şamaxı, Gəncə, Şuşa, İrəvan, Tiflis və başqa yerləri geziib mötəbər insanlarla səhbət etdikcə, keçilən hər vilayet, hər şəhər, kənd haqqında, o yerlərin tarixi haqqında oxucuya ətraflı məlumat verir. Eynen yeri gəldikcə xalqın həyat və məişətinə aid mühüm cəhətləri vurğulayır, bədii təsvirləri və sənəddi təsdiqləri diqqətlə qələmə alır. Milli adət-ənənələr, toyalar, bayramlar, ayın və mərasimlər, ailənigah, evdarlıq, kulinariya məsələləri, kənd təsərrüfatı, flora və fauna, meteorologiya, coğrafiya, etnoqrafiya, xalq yaradıcılığı, şifahi və yazılı ədəbiyyat, aşiq sənəti, teatr, dramaturgiya, rəssamlıq, kənd təsərrüfatı, mətbuat işi... - bir sözə, məharətlə qələmə alınan bütün şərhələr müəllifin ensiklopedik biliyi malik olduğunu göstərir.

Həmin zəngin məlumatları bir yere toplayıb nizamlamaq, sistemli şəkildə və xronoloji ardıcılıqla oxucuya təqdim edə bilmək - həm əsərin dəyərini artırır, həm də xoş təəssürat yaradır. Sənki yazıçı sevə-sevə qələmə aldığı qəhrəmanın arzu-isteklərinə, iddalarına uyğun olaraq özü də millet yolunda çalışan bir elm, təhsil, maarif fədaisi kimi fəaliyyət göstərir. Hiss olunur ki, müəllif indiyə qədər oxuduğu, öyrəndiyi, tanış olduğu bütün mənbələri dərindən mənimseyərək bəhrələndiyi məlumatlardan yüksək peşəkarlıqla istifadə etmişdir. O, elmi-nəzəri məxəzlər üzərində qurulan orijinal bədii düşüncələrini, fərqli dünyagörüşünü özüne xas dəst-xəttle qələmə alır. Zəruri olan hər bir izahatın xeyli səbrlə, sərbəst şəkildə, ince zövq və səlis dillə yerli-yataqlı təqdim olunması isə şübhəsiz, mü-

əllif üslubunun özəlliyyindən xəber verir.

1873-cü ildə Bakı gimnaziyasında dərs dediyyi tələbələrlə birlikdə hazırladığı tamaşanın nümayishi ilə Azərbaycanda ilk Milli Teatrın əsasını qoyan Həsən bəy Zərdabi az sonra Azərbaycana başqa bir müasir mədəniyyət nümunəsini - jurnalistika sənətinə təqdim etdir. “Nə qədər biz avamıq, bizi aldadacaqlar”, - deyən Həsən bəy tərəqqi naməmə mezbət işini xüsusi vacib sayırdı. Bu gənű qəzet bolluğu, ölkədə mətbuat və digər kiv-lərin gur inkişaf etdiyi bir vaxtda 22 iyul 1875-ci ildə ilk sayı çapdan çıxan “Əkinçi” qəzetiñ iki il ərzində min bir əziyyətə işi üzü görən yazıları ilə tanış olduqca, o dövrün qaragürühü dini xurafatından qurtula bilməyən, əhalisinin əksəriyyəti savadsız olan bir mühitdə bu qədər mütərəqqi fikirləri yasmaqın nece mümkün olduğu və nə qədər böyük cəsarət tələb etdiyi heyət doğurur: “...Ey bizə diqqət edənlər, bu qəzetiñ kəsrini görəndə güləməyin. Gülmək yeri deyil. Siz ağlayın ki, bizim məsələmanların birçə qəzeti də buraxmağa adamı yoxdur.” Bu sözləri Həsən bəy göz yaşları içinde fəryad edərək yazardı.

İlk metbu nəşr olan “Əkinçi”nin yaranma tarixi haqqında müfəssəl bəhs olunan kitabda həmçinin o dövrün - “Bakinskie izvestiya”, “Tiflisskie vedomosti”, “Kafkaz”, “Qolos”, “Kaspi”, “Tərcüman”, “Ziya”, “Ziyayi-Qafqaziyyə”, “Kəşkul”, “Şərqi-Rus” və digər qəzətlər baradə də məlumatlar verilir. Dahi klassiklər Nizami, Nəsimi, Füzuli, Tusi və b. haqqında ətraflı söz açılır. Müəllifin erudisiyəsinə dəlalət edən bütün bunlara yalnız gərgin mütləkə, tədqiqatçılıq səriştəsi, oxumaq-öyrənmək səbri, müxtəlif elm sahələrile maraqlanmaq həvəsi sayəsində nail olmaq mümkündür. Romanopeoya janrinin tələbələrinə uyğun olaraq toxunulan hər məqamları bağlı oxucuya dələn informasiya verilir, araşdırma və aydınlaşdırılmaların nəticələri ərklə, inamla təqdim edilir, oxucu üçün heç bir qaranlıq cəhətin qalmasına imkan verilmir. Həssas və diqqətli müəllifin nəzərindən həttə ən xırda, əhəmiyyətsiz sayıla biləcek kiçik detal da yaxınır. Bəzən ilk baxışda uyğunsuzluq, yaxud unutqanlıq kimi görünən məqamlara müəllif bir-neçə səhifədən sonra qayıdaraq izahını verir və tələskən oxucunu “nigarənciliqdan” çıxarıır. Demək hər şeyin öz yeri, öz məqamı varmış, müəllif bunu bilir və bu yolla da oxucunu aparanı.

“İşığa gedən yol”da onlarla maraqlı epizod, yüzlərlə ince detal, həssas nüans, qətbləri titrədən, duyğuları oyadan ibrətəmiz hadisələr var. Xasiyyəti kimi özü də gözəl olan Həsən bəyin romantik əhvalatları, xüsusən onu böyük səmimiyyətlə sevən üç qızın - Vera, Taclibəyim və Hənife xanımın hiss-həyəcanları, sevgi etirafları və onların hər birinə azərbaycanlı mentalitetinə xas namus-qeyrət fəvqündən yanaşan Həsən bəyin vicdanlı münasibət bəsləməsi çox diqqətlə, həzin duyğularla təsvir olunur.

Romanın əsas leytmotivini təşkil edən yuxarı epizodu isə xüsusi dəyərə layiqdir. Büyyük bir ömrü yaşamış görkəmli şəxsiyyətin zəngin həyat yoluñ qızımı bir ana xətt ətrafında toparlamağa imkan verən bu yuxular uğurlu yaradılıqlı tapıntıdır. Vizual cəhətdən də təsəvvürdə çox maraqlı, ba-

xımlı lövhələr canlandıran yuxu təsvirləri xüsusi zövqlə qələmə alınmış mətnlərdən ibarətdir. Əsərəngiz, sırlı-sehri, ulduzlu-işqli yuxular Həsən bəyin taleyinə işaret edən alın yazısı kimi bütün kitab boyu davam edir. Həyatının müxtəlif çağlarında, mühüm hadisələr ərefəsində hər dəfə Həsən bəy yuxusunda ulduzlu səma altında, su üzərindəki yolla, uzaqlarda yanın işiga doğru gedir. Moskvada ali təhsil alanda, Bakıda qəzet çıxartmaq üçün çalışanda, Zərdabda kənd camaatına xidmət edəndə... Bu yuxular ona mənəvi güc verir, sanki ona qeybdən gələn ilahi təqdir kimi doğru yolda olduğuna əminlik yaradır.

İlk dəfə o, işqli yuxusunu balaca uşaq vaxtı yayda babasının böyrünə sığınraq yatdıraq çardaqdə görür: “...O yuxusunda gördü ki, həyətlərdən şam ağacından düzəldilmiş nərdivanı səmaya sökəyərək gəy üzündəki ən parlaq ulduzları dərib nənəsinin tikdiyi güllü torbaya yığır... Nərdivanla enmək istərkən özü ilə yer arasında kəsəfə birdən-birə ucsuz-bucaqsız dənizə döndürdü... Suyun üzü ilə kəndlərinə doğru düməğ işqli yol uzanırdı... Yol gözəlliyyindən bərəq vurub yanındı. Suyun üzərində izah olunmayan bu gözəllik onu valəh etmişdi... Ona elə gəlirdi ki bu yol heç zaman bitməyəcək...”

Və nəhayət, ömrünün qurub çağında ağır xəstə yatan Həsən bəy o yuxunu son dəfə görür: “...Həsən bəy həmin gecə səhərə qədər yenə inildədi. Qəribədir, gündüz çox çətinliklə və anlaqsız danışan Həsən bəy yuxuda çox aydın nitqlə hey deyirdi: “Hənife, bax o işığa, o, mənim çırğımdir, gedirəm evimizə gətirem”, - söyləyirdi. İllərlə onunla yaşıyan və çətin məqamlarda onu müşaiyət edən yuxunu yenə görürdü. Yenə o, itmiş yolunun başlangıcını tapa bilmirdi. Qarşısındaki tez-tez ayrılan yolların rəngi də dəyişmişdi elə bil... Yenə uzaqdan suyun üstü ilə uzanan yol, közərən şam, bərəq vuran ulduzlar, yol göstərən çırqlar suyun üstündəki ağ buludların içində göylərə uzanan meyvə ağacları küləyin gücü ilə yırğalanırdı...”

Mütəmadi tekrarlanan yuxu motivini kitabın yekununda rəmzi olaraq çox dərin və təsirli mənalandıran müəllif yazar ki, Bakıda görünməmiş bir izdihamla son mənzilə yola salınan Həsən bəyin cənazəsini də, ömrü boyu öz qəlbində ağırlığını daşıdığı, dərdini çəkdiyi insan selini də sanki bir işiq, nur topası müşaiyət edirdi və insanlar başları üzərindəki o işig topasına heyran-heyran baxırdılar. Bu - Həsən bəyin müqəddəs ruhu idı “İşig şəklinde, nura çevrilərək” minilliklərə doğru irəlliyirdi. Qəribə idi ki, dahi insanın ruhundan saçan o parlaq işiq izdihamın son mənzilə doğru apardığı cismindən xeyli qabaqda gedirdi. Müəllif haqlıdır: Üzerinə Tanrı tərəfindən qoyulmuş milli maarifçilik missiyasını tam təmənnasız olaraq əzmlə, bacarıqla, isarla və yorulmadan yerinə yetirən H.B.Zərdabının ruhu əbədi olaraq xalqın başı üzərində işiq saçacaqdı. Bu parlaq işığın son mənzili yoxdur, tükənməyən, bitməyən işqli yol heç vaxt sona çatmayacaqdı. Elm, təhsil, maarif, mədəniyyət işığına doğru aparın yolda bütün dəhilər kimi Həsən bəyin də ruhu daim uğrunda fəda olduğu xalqı, milləti müşaiyət edəcəkdi...

Tərəqqinin əzablı yollarında

(*Sona Vəliyevanın “İşığa gedən yol” kitabı haqqında düşüncələr*)

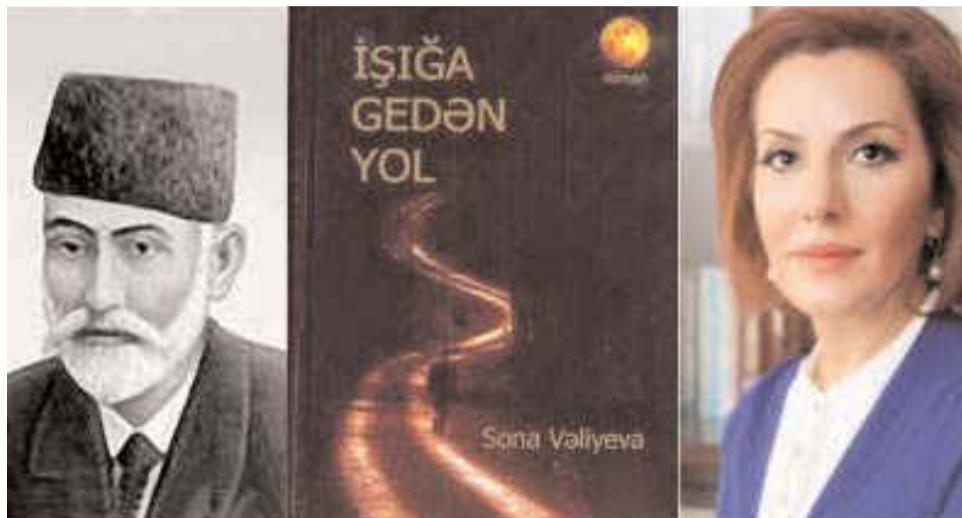
Əvvəli Səh. 10

Böyük səbr ve səliqə ilə yazılmış kitabı oxuduqca Həsən bəy Zərdabinin təmənnasız milət sevgisi, xalqa bağlılığı heyret doğdurduğu kimi, müəllifin özünün də vətənpərvərliyi xoş təessürat yaradır. Bəlkə də kimse vətənpərvər olmayı ziyanlı borcu sayar. Ancaq sərr deyil ki, “xəlqi” görünmək və “xalqın sevimli sənətkarı” adlanmaq namına “vətənpərvərlikdən” boğazdan yuxarı dañışanlar da az deyil. Yaziçi-publisist Sona Vəliyeva isə bu mövzuda heç bir ibarəli söz, pafoslu cümlə işlətmir. Onun mülahizələrindən, hadisələrə münasibətindən, müəllif mövqeyindən Vətəni necə dərin məhəbbətlə sevdiyi, Azərbaycan xalqına, türk millətinə səmimi duyğularla bağlı olduğunu sezilir.

Özünü bütünlükle xalqın inkişafına həsr edərək, “Əger bir kişi elmi, ədəbi, təriyə ilə mədəniyyəti bir tərəfə qoyub pul qazanmağı ondan yaxşı tutursa, ol kişidə millet-pərvərlik olurmu!?” - deyən Həsən bəyin xalq yolunda nə qədər eziyyətlər çəkdiyi, nə qədər məhrumiyətlər gördüyü, həm yaradıcı ziyanlı kimi, həm də görkəmli ictimai-siyasi xadim kimi nə qədər ezmələr çalıdıgı romanada canlı boyalarla təsvirini tapır. Belə epizodlardan birində Bakıya qonaq gelmiş Maksim Qorki ilə Fyodor Şalyapini neft mədənlərinə sefərde müşaiyət edən Həsən bəy fəhlələrin dözlüməz şəraitini görüb xəcalet çəkir və nefətin hesabına var-dövlət qazanan milyoncuları nəzərdə tutaraq ürəyində: “Ay namərlər, kazinolarda hər gün sovrudunuz milyonların heç olmasa, mində birini sərf edərək bu bedbəxtlərə insan kimi başını qoyub yatmağa bir yer düzəltmək olmazdım!” - düşünür.

Əsər H.B.Zərdabını bize yenidən tanıdır, o böyük ziyanının indiyə qədər təsvir ediləndən ve təsəvvür edildiyindən daha yüksək dəyəre layiq şəxsiyyət olduğuna inandırır. Bu yerde əsərdən çıxan bir mü hümət nəticəni də qeyd edək. Sərr deyil ki, XIX-XX əsrin qovuşağında Azərbaycanın və ümumən türk dünyasının milli-mənəvi dirçəlişində, ictimai-siyasi oyanışında və mədəni tərəqqisində elə şəxslər, elə hadisələr var ki, biz indiyə qədər onların ilk olduğunu bildik. Ancaq tarixi sənədlər əsasında yazılı “İşığa gedən yol” kitabını oxuduqca görürük ki, həmin “ilk”lərin eksəriyyəti Həsən bəy Zərdabinin adı ilə bağlı olub. O “ilk”lərin rişəsi Həsən bəyin ideallarından və ideyalardan qida alıb. Çox ziyanlıya ilk yol göstərən, tövsiyyə edən, stimul yaradan başlangıç o olub. Milli intibah korifeyleri Nəcəf bəy Vəzirov, Əsgər ağa Gorani, Əlimərdan bəy Topçubaşov, xüsusən, türk dünyasının tanınmış ziyanlısı İsmayılov bəy Qaspıralı və b. kimi dəyərləi insanlar məhz dahilər dahisi Həsən bəy Zərdabidən dərs alıblar, onun fealiyyətindən örnək götürübələr, onun nümunəsi və məsələhətləri ilə “ışıq gələn” səmtə üz tutublar. O cümlədən, “millət atası” kimi tanınan məşhur milyonçu Hacı Zeynalabdin Tağıyev də Həsən bəyin müdrik məsələtlərinə mötəbər yanaşib, bir çox xeyriyəciliyik təkliflərinə dəstək verib...

Təbii, bu halların heç biri o böyük insanların fealiyyətinin əhəmiyyətini azaltır. Ancaq deyilənlər hamısı Həsən bəyə möhtəşəm abidə ucaltmış müəllifin təqdisləri zəhmetinin yüksək qiymətidir. Axi zamanında bir çox iklər imza atmış Həsən bəy Zərdabinin haqqının tanınması da Haqqı işidir! Əlbəttə, xalqımız, dövlətimiz bütün digər

görkəmli fikir adamları kimi H.B.Zərdabının də qədr-qiyəmətini layiqincə uca tutur, o sevilir və hər zaman anılır. Haqqında tədqiqat əsərləri, kitablar, məqalələr yazılır. Vaxtılı bu böyük insan haqqında “Mədəniyyət toxumu səpən “Əkinçi”” məqalesini yazanda mən də onun qəzət yaradıcılığına ətraflı nəzər salmışdım. Ancaq “İşığa gedən yol” kitabında H.B.Zərdabının hərtərefli istədəda malik olduğu göstərilir və mütəfəkkirin indiki şöhrət kürsüsündən qat-qat ucalarda, heç çəkinmədən deyək - müqəddəslik zirvəsində dayandığı sübut edilir. Beşikdən - son mənzilədək Həsən bəyin bütün həyatını və yaradıcılığını qələmə alan müəllifin təfsirində sübut olunur ki, milli oyanış tariximizin beşiyi başında dayanan nadir simalardan biri də məhz Zərdablı bəy oğlu bəy olubdur!

Bu gün Həsən bəyi bizdən yüzillər ayırrıv və o dövrün hadisələri haqqında ümumi məlumatlar qalsa da, apardığı söhbətlərin təfsilatı arxivdə yoxdur. Odur ki, əsərdə qəhrəmanın dilindən verilən əksər mətnlər, yazılı dialoqlar həm də (və bəlkə də daha çox) müəllif təxəyyülünün məhsuludur. Yaradıcılıq prosesində real faktlara əsaslanan beşə təxəyyül izharları məqbul sayılır. Həsən bəyin sevgi olaylarından tutmuş xeyriyyə cəmiyyəti yaratmaq, məktəb açmaq, teatr tamaşaçı hazırlamaq, qəzət çıxartmaq və s. fealiyyətləri zamanı apardığı bütün dənişlər, mübahisələr, düşüncələr... - təxəyyül məhsulu olsa da, istedadla yazıldığı üçün real və inandırıcı görünür.

Milləti xurafat və gerilik girdabında puç olmaqdan xilas edərək onu elm, savad, bilik, mədəniyyət işığına doğru aparmaq üçün ömrünü şam kimi əridib qaranlıq yolun işığını artırın böyük Həsən bəy Zərdabi sanki tədqiqatçının bu günkü zəhmətini görərək ürək yanğısı ilə deyirdi: “Gələcəkdə bizim tərəqqi etmək tarixini yayan indiki zəmanəyə baxanda məttəl qalacaqdır ki, nə yəsin. Həqiqət, bizim əsbablar nəki yüz, bəlkə min il bundan əqdəm olandan tərəqqi etməyi...”.

Ancaq Həsən bəyin arzuladığı o geləcək günlərin birində Sona xanım Vəliyeva “tərəqqi etmək tariximiz” haqqında sanballı bir əsər yazdı. Yazdı ki, ata-baba mülkündə qayğısız yaşamaq, şad-xürəm ömrü sürmək imkanı olduğu halda, özünü millətçilik bələsənin qoynuna atıb nadan təhqirleri, cəhil həqarətləri ilə üzleşən, həcv, lağ, herzəvü-hədəyan eşidən bu bəy oğlu bəy yalnız xalqın geləcəyi naminə hər mehrumiyyətlərə dözdü və əzmlə yoluń davam etdirdi... Yazdı ki, bütün dahilər kimi Həsən bəyə də getdiyi işiqli yolu Tanrı göstərmüşdi... Bütün seçilmişlər kimi Həsən bəy də başqa cür ya-

malik Azərbaycan yurdunun yetirdiyi dahi şəxsiyyətlərdən biri olan H.B.Zərdabının bütün mənənlə ömrü tam təfsilatı ilə iri həcmli “İşığa gedən yol” kitabında əbədişdirilib; o, xalq yolunda hansı əzabları yaşayıb, kimlərlə mübarizə aparıb, kimlərə dost deyib, kimləri düşmən sayıb, hansı zərbələri alıb, hansı uğurları qazanıb... Əsərin dilinin zənginliyi, mətnlərdəki kolorit, maraqlı kolliziylər ətrafında cərəyan edən həzin, lirik-psixoloji epizodlar, zərif sevgi səhnələri, hadisələrə fəlsəfi münasibət, aforizm üslublu deyimlər tarixi faktlarla zəngin kitabın oxunuşunu asanlaşdırır.

XIX əsrə müqayisədə bu gün həm də Həsən bəy Zərdabının səpdiyi elm, təhsil, maarif toxumları sayesində xeyli inkişaf etmiş müstəqil Azərbaycanda vətənini, xalqını ürəkdən sevən, onun inkişafını səmimi qəlbdən arzu edən hər bir qədirbilən oxucu Sona Vəliyevanın çox böyük zəhmətlər hesabına ərsəyə gətirdiyi bu dəyərli kitabı oxuyub başa vurduqdan sonra əminəm ki, daxilindən mütləq bir alğış sədəsi qopacaqdır:

**“Afərin, Sona xanım!
Əllərinizə sağlıq!”**

Bir sözlə, qədim və zəngin mədəniyyətə

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ilk spottinq keçirilib

Avgustun 29-da Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda “Azərbaycan Hava Yolları” (AZAL) QSC tərəfindən təşkil olunan ilk rəsmi spottinq keçirilib. Tədbirdə 30-a yaxın peşəkar fotoqraf və aviasiya fotoqrafiya həvəskarları iştirak edib. “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, spotterlər “Boeing-767”, “Boeing-757”, “Airbus A340”, “Airbus A320”, həmçinin “Boeing 747F” və “IL-76” yük təyyarələrinin qalxması və yerə enməsinə çəkmək üçün unikal imkan əldə ediblər. Həmçinin iştirakçılar hava gəmilərinə yerüstü xidmət prosesini və aerodrom texnikasının işini canlı müşahidə edə biliblər. Bundan başqa, təşkil olunan ekspursiya çərçivəsində spotterlər “Airbus A340-500” təyyarəsinin sükəni arxasında əyləşə və biznes aviasiya təyyarələrinin fotosəkkillərini çəkə biliblər. Aviasiya spottinqi - təyyarələrin fotosəkkiliyi və müşahidəsi aviasiyaya və fotoqrafiyaya meyil göstərən minlərlə insanları birləşdirən həvəsdir. Aviaspotting həvəskarları bütün dünyada hava gəmilərinin ən yaxşı kadrlarını çəkir və bölüşürələr. Tədbirdən qısa videoreportajla “Azərbaycan Hava Yolları”nın rəsmi Facebook səhifəsində tanış olmaq olar: <https://www.facebook.com/azalqsc/posts/1122641691161414>

Rusiyadan Türkiyəyə ilk çarter uçuşları sentyabrın 2-də başlayacaq

Rusiyadan Türkiyəyə ilk çarter uçuşları sentyabrın 2-də başlayacaq. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Tur Operatorları Birliyi məlumat yayıb. Bildirir ki, təxminən 15 Rusiya aviasirkəti Türkiyəyə çarter uçuşları həyata keçirməyə hazırlanır. Xatırladaq ki, Rusiya Federasiyası Hökumətinin Sədri Dmitri Medvedev avgustun 28-də ölkəsindən Türkiyəyə çarter uçuşlarına qoyulan qadağanın ləğv edilməsi barədə qərar imzalayıb.

Özəl Kredit Bürosunun nizamnamə kapitalı 2.2 milyon avro olacaq

Yaradılması planlaşdırılan Özəl Kredit Bürosunun nizamnamə kapitalı 2.2 milyon avro olacaq. AZERTAC Azərbaycan Banklar Assosiasiyanı istinadla xəber verir ki, Özəl Kredit Bürosunun yaradılmasında təsisçi qismində 51 faizlik iştirak payı ilə İslandiyanın “CreditInfo” şirkəti, 49 faizlik payla digər təşkilatların iştirakı nəzərdə tutulur.

30 avqust 2016-cı il

Heç şübhəsiz ki, arxa-da qoyduğumuz hər həftə Yerevanda vəziyyətin daha kriminal hal alması ilə bağlı məlumatlar verilir. Belə ki, məlum olduğu kimi, iyulun 17-də səhər saatlarında Yerevanda, Erebuni rayonunda Ermənistən polisinin patrul-mühafizə alayına hücum edilib. "Yeni Ermənistən" İctimai Xilas Fondunun silahlı üzvlərinin hücumu nəticəsində, alayın ərazisində 7 polis girov götürülüb. Erebuni rayonunda polis patrul-mühafizə alayına basqın edən şəxslər silahlı qıymən başlandığını bildirib, hakimiyətdən istefə verməyi tələb ediblər. Basqın iştirakçıları iyunun 20-də həbs edilən Ermənistən müxalifətinin təmsilçisi, cinayətkar dəstənin təşkilində ittihad olunan Jirayr Səfilyanın azadlığa buraxılması tələbini səsləndiriblər.

Ermənistənda baş verən son hadisələrə aydınlıq getirən Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru Mübariz Əhmədoğlu bildirib ki, bütün baş verənlər Sarkisyanın oyunudur.

Mübariz Əhmədoğlu:
"İşgalçi ölkənin vətəndaşlarının hakimiyətə qarşı inamları tükənib"

Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru Mübariz Əhmədoğlu Ermənistənda baş verənləri Sarkisyanın oyunu hesab edir: "Ermənistənda baş verən hadisələr Sarkisyanın Jerayr Səfilyanın komandası ilə birgə qurduğu oyundur. Həm de Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə birbaşa əlaqəsi var. Baxın, Serj Sarkisyan Qarabağ danışçıları üçün Sankt-Peterburqa gedərkən, qondarma qurumun rəhbəri Bako Saakyanla görüşdü. İşgal etdikləri beş rayonun qaytarılması və Dağlıq Qarabağ üçün mərhələli danışçılar məsəlesi müzakirə edildi. O zaman Səfilyan və onun komandası buna etiraz etdi. Sarkisyan da Səfilyan və ona yaxın olan insanların evində axtaşır apartardır. Bir neçəsini həbs etdi. İndi də baş verənlər bunun üstündədir. Görünən odur ki, prezident Sarkisyan Səfilyanın komandası ilə oyun qurub. Məqsəd də odur ki, Putin və Olland Sarkisyan'dan Dağlıq Qarabağ problemlərinin həlli istiqamətində irəliləyiş barədə heç nə soruşşasın, hesabat istəməsinlər. Soruşşalar da bildirsən ki, ölkə əhalisi narazıdır".

M.Əhmədoğlu, həmçinin, Ermənistənda böyük çoxluğun Sarkisyan rejimindən narazı olduğunu da vurğuladı: "Yaşanan olaylar bir daha onu göstərdi ki, işgalçi ölkənin vətəndaşlarının hakimiyətə qarşı inamları tükənib. Dövlətin onurğa sütunu hesab edilən polise hücumlar edilir. Bütün bunlar, bir daha Ermənistənda demokratiya sahəsində də ciddi böhran yaşandığını, bu ölkədə insan hüquqlarının hakimiyət tərəfindən kobud-

Xalq-hakimiyət qarşidurması

Bu, Sarkisyanın əqli hakimiyətinin sonu deməkdir

şəkildə pozulduğunu, söz və fikir azadlığına heç bir mehəl qoyulmadığını göstərir".

İşgalçi ölkədə siyasi-iqtisadi böhranın miqyası genişlənir

Katırladək ki, hazırda Ermənistənda siyasi-iqtisadi böhranın miqyası genişlənir. Bu, miqrasiya sahəsində özünü daha qabarıq bürüze verir. İşgalçi ölkənin miqrasiya xidmətinin verdiyi rəsmi məlumatə görə, təkcə ötən il ərzində respublikanı 16 min vətəndaş tərk edib. Amma qeyri-rəsmi məlumatlara görə, həmin rəqəm 50

mindən çoxdur.

Yeri gəlmışkən, 2016-cı ilin ikinci yarısında BMT-nin ölkələrin demografik proqnozları ilə bağlı hazırladığı məruzədə göstərilir ki, hazırda 3 milyon 18 min nəfər əhalisi olan Ermənistənda bu göstərici 2030-cu ildə 2 milyon 992 min nəfərə, 2050-ci ildə isə 2 milyon 729 min nəfərə qədər azala-

caq.

Ermenistan Milli Statistika Xidmətinin əhalinin siyahıya alınması şöbəsinin müdürü Karine Kuyumçyanın mətbuataya verdiyi məlumatə görə, son beş ildə ölkə əhalisi 35,9 min nəfər, müstəqillikdən bu günə qədər isə 634,7 min nəfər azalıb. Azalma, əsasən, İrəvan, Lori və Şirak əyalətlərində müşahidə edilir.

Rusiya Federal Migrasiya Xidmətinin Yerevandakı nümayəndəliyinin yaydığı xəbər də Ermənistənda demoqrafik vəziyyətin acıncacaqlı olmasından xəbər verir. Bildirilir ki, bu ilin may ayında olan məlumatə görə, hazırda Rusiya ərazisində 472 min Ermənistən vətəndaşı yaşayır. Bununla da, Ermənistən əhalisinin 17,2 faizinin Rusiyada yaşadığı aydın olur. Yeri gəlmışkən, hazırda Ermənistən 2,9 milyon vətəndaşı var.

Maraqlıdır ki, Ermənistən rəsmi şəxsləri də bu faktı artıq gizlədə bilmirlər və açıq şəkildə etiraf etmək məcburiyyətində qalıblar. Eyni tendensiya Ermənistən işğali altında olan Dağlıq Qarabağda da müşahidə edilir. Yaranmış gərgin durum Ermənistən orduunda baş vermekdədir. Səbiq hərbi Arman Poqosyan "Kavkazskiy uzel"ə bildirmişdir: "Ermənistən ordusunda kriminal aləmin qanunları hökm sürür. Orduda kriminalın "yazılmamış qanunları" var və bu qanunları pozanları sərt cəza gözləyir. Əsas münaqişələr isə zabitlərə əsgərlər arasında olur. Əksər hallarda zabitlərin davranışları və reaksiyası əsgərin töretdiyi əmələ adekvat olmur. Əsgərlər arasında da qanlı haqq-hesablar baş verir. Belə hadisələr bütün hallarda postlarda xidmət çəkən əsgərlərin qulluq etdiyi hissələrde özünü göstərir".

Ermənistən müxalifəti deputati Nikol Paşinyan ölkədə yaranmış bu kriminal durumun günahkarının Sarkisyan olduğunu bildirib və vurğulayıb ki, indi alaya, qəsəbədə, Yerevanda, Ermənistənda hər kəsin həyatı təhlükə altındadır. Bu vəziyyət onlarla, bəlkə də yüzlərle insan üçün birbaşa təhlükədir.

Parlament üzvü hesab edir ki, onlar bu insanların həyatını xilas etmək, yeni qurbanlar verilməsinin və Yerevanda gülə atılmasının qarşısını almaq üçün tədbirlər görməlidirlər.

Paşinyanın danışq apardığı qiyamçıların təslim olmağa hazırlaşmadıqlarını və polisin müdaxiləsi zamanı müqavimət göstərməyə hazır olduğunu da vurğulayıb. Bildirilir ki, yaramış vəziyyət Ermənistən prezidenti üçün müsbət heç nə vəd etmir.

Göründüyü kimi, indiki vəziyyətdə Ermənistənda dərin sosial-iqtisadi tənəzzül hakimiyətə xalq arasında uçurumu genişləndirmək yanaşı, sosial gərginliyi də yüksəldir. Ölkənin sosial problemlərin aradan qaldırmaq üçün kifayət qədər siyasi-iqtisadi resurslara malik olmaması isə hakimiyətə xalq arasında qarşidurmanı güçləndirir. Elə bu səbəbdən, hakimiyətin xalq tərəfindən devrilməsi və bunun yaxın zamanda baş verməsi qaçılmaz sayılır.

A.SƏMƏDOVA

"Hizmet hərəkatı"nı Azərbaycana gətirən AXCP hakimiyyəti olub

Yaxud xəyanətkar nəsil yetişdirmək

Fətullah Gülen-AXCP birliyinin böyük planına daxil idi

Son vaxtlar həm siyasi dairələrin, həm medianının, həm də ictimaiyyətin diqqət mərkəzində olan müzakirə olunan mövzulardan biri də Fətullah Gülenin başçılıq etdiyi "FETÖ"-çüllerin fealiyyətidir. 15 iyul 2016-ci ildə Türkiyədə baş vermiş çevrilişə cəhd hadisəsindən sonra Azərbaycanda da "Hizmet hərəkatı" ilə bağlı media araşdırmları üzə çıxmaga başladı. Gülen şəbəkəsinin Azərbaycana daxil olub şaxələnməsini incələyəndə, kifayət qədər maraqlı məqamlar ortaya çıxır. Mətbuatda gedən bir sira araşdırma yazılarında iddia olunur ki, bu şəbəkədə əsas qanad ABŞ xüsusi xidmətləri - Gülen -AXCP-dən ibarət üçlürt təfaqidir.

1990-ci illerde Türkiyədə ciddi nüfuz sahibi olan Gülen və Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin Türkiyə kuratoru Qraham Fuller SSRİ məkanında baş verən prosesləri diqqətlə izləyirdilər. Gülen Azərbaycan müstəqil olduğunu sonradan sonra ölkəyə soxulmaq üçün müxtəlif üsullara əl atır, danışqlar apardı. Nəhayət, AXCMüsavat hakimiyyəti ilə "dil tapan" gülençilər 1992-ci il 4 sentyabrda Elçibəy iqtidarının Xalq Təhsil Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikası "Çağ Öyrətim İslətmeləri Şirkəti" arasında niyyət protokolunun bağlanmasına nail olaraq, Azərbaycanda fealiyyət göstərməyə başlıdılar. Bəziləri sonrakı proseslərə əsaslanaraq, bu protokolun imzalanması, yeni fətullahçı şəbəkənin ölkəyə buraxılmasını Azərbaycan dövlətinə və xalqına etdiyi ən böyük xəyanətləri kimi qiymətləndirir. Bu fikirdə olanların arqumentləri bundan ibarətdir: Gülen bu razılaşmanın qarşılığında AXC iqtidarının maraqlarını beynəlxalq aləmdə qoruyacağına, ABŞ və Əbülfəz Elçibəy hökuməti arasında vəsiyyətlik edəcəyinə söz vermişdi.

Yaradılan şəraitdən məharətə bəhrənən Gülen təhsil sahəsini ələ almaq üçün ard-arda məktəblər açmağa başlamışdı. Bu plan eyni Osmani dövlətini içəridən parçalamaq, diz çökürmək üçün avropalı və amerikalı missionerlərin 1800-cü illərdən etibarən imperiyanın müxtəlif bölgələrində o dövr üçün modern sayılan məktəblər açaraq, ölkənin təhsil sistemini ələ almalarını xatırladırdı. Mehəz bu məktəblər, daha doğrusu, bu məktəblərde yetişən xəyanətkar nəsil Osmanlı

dövlətinin parçalanmasında yaxından iştirak etmiş, müstəmləkəçi Qərb dövlətləri üçün maşa rolna oynamışdır.

Gülen anlayırdı ki, özüne və ideyalarına sadıq olan nəсли ələ özü yetişdirməlidir. Orta məktəbdə yetişən nəsil ali məktəbdə daha da cilanmalıdır. Vaxt itirmədən Azərbaycanda universitet açmaq üçün dövrün rəsmiləri ilə danışqlara başlayan Gülen çox asanlıqla buna nail olur. Bele ki, 1 may 1993-cü ildə Prezident Ə.Elçibeyin və təhsil naziri Firudin Cəlilovun, bilavasitə razılıqları ilə Xalq Təhsil Nazirliyinin nezdindəki Ali Ekspert Komissiyasının 11/1 sayılı qərarına əsasən, Azərbaycanda Gülenə məxsus ali məktəb - Qafqaz Universiteti fealiyyətə başladı.

Universitet kompleksinin yaradılması məqsədilə Xırdalan ərazisində 200 hektar yer ayrıllaraq, Gülenin nümayəndəsi Ali Bayrama təqdim edildi. Universitet rəhbərlik formal olaraq, hakimiyyətin müxtəlif qollarında yaxşı əlaqəleri olan Niftali Qocayevə həvəle olunsa da, əslində, idarəetmə "Gülen camaati"na məxsus idi. Eyni zamanda, Türkiyədəki "dərshane" sistemi də uğurla Azərbaycana transfer edən Gülen "Araz" hazırlıq kurslarının açılmasına və gülençi şəbəkənin funksional qəzeti olan "Zaman" qəzetinin əlavəsi olaraq "Zaman-Azərbaycan"ın nəşrinə də nail oldu.

Ə.Elçibeyin Gülenə növbəti jesti isə Bakı Dövlət Universitetində İlahiyyat fakültəsinin açılmasına razılıq vermesi oldu. Əslində, özünü dünyəvi dövlət elan etmiş ölkədə bu fakültənin açılması hüquqi nonsens sayılı bilər. Üstəlik, fakültə

islamın Azərbaycan üçün ənənəvi cərəyanları üzrə deyil, qeyri-ənənəvi cərəyanları üzrə mütəxəssisler hazırlayıv və beləliklə də, ölkədə yüzilliklərdən bəri mövcud kövrək dini balansı təhdid edirdi. İş bununla da bitmir, Gülen şəbəkəsindəki orta və ali məktəblərdə, "dərsxana"larda Azərbaycan ədəbi dili inkar olunur, azərbaycanlı kimliyi əle salınır, Azərbaycan dövlətçiliyinin teməlində dayanmış tarixi şəxsiyyətlər, xüsusi də, Səfəvi hökmətləri tehqir olunurdu. Bir sözə, bu təhsil şəbəkəsi Azərbaycan adına hər şeyi kiçildən və təhqiqəmiz yanaşan nihilistlər "istehsal edən" fabriklərə dönmüşdü.

AXC hökumətinin iflası şəbəkənin sürətli inkişaf planlarını pozsa da, onlar növbəti illərdə Türkiyədə hakimiyyətdə olan iqtidarların himayəsinə sığınaraq, öz mövcudluqlarını qorumağı bacardı. Artıq 2014-cü ilə qədər "gülençi"lərin Azərbaycanda 21 liseyləri, bir gimnaziyaları, bir universitetləri, Naxçıvanda fəaliyyət göstərən 3 liseyləri və çoxsaylı hazırlıq kursları var idi.

Gülenin Azərbaycana ilk göndərdiyi missionerlərinə tövsiyəsi 25 il ərzində "qızıl nəsil" yaratmaq, bu nəslin inkişafını təmin etmək və strateji əhəmiyyətli dövlət qurumlarına yerləşdirmək idi. Buna görə ard-arda təhsil ocaqları açılır, orta ümumtəhsil məktəblərinən test imtahanları vəsiyətli işçilərlər seçilərək, yüksək ödəniş müqabilində liseylərdə təhsilə cəlb edilirdilər. Gülen BDU-nun İlahiyyat fakültəsinə xüsusi diqqət göstərirdi. Sonradan "FETÖ"-nün Azərbaycan "imamı" olan Elnur Aslanovun burada təhsil almazı təsadüfi deyildi. Gülençi müəllimlər şagirdlər vasitəsilə vali-

"SOS" Analitik Qrupu

Əli Kərimli Qərbdən "hamilə qalmağa" hazırlaşır

Yaxud AXCP sədri soğan yeməyib, içi niyə göynəyir?

Son günlər istər sosial şəbəkədə, istərsə də partiyasına məxsus mətbuat orqanında AXCP sədri Ə.Kərimlinin özünün həbsi ilə bağlı kabus yaşaması nəzərdən yayınmır. Belə ki, o, yaxın ətrafinın məlum "FETÖ" və digər məsələlərdə suçlanmalarını özü ilə bağlı hesab etdiyi deyir. Məsələn, bu günlərdə "Meydan TV" adlı şərhəmə və xəyanət kanalına müsahibə vərən Ə.Kərimli guya "qorxmadığını" iddia edərək, növbənin ona çatdığını deyir. Lakin sual yaranır ki, əgər sənin "FETÖ" məsələsində heç bir günahın yoxdursa, yaxud soğan yeməmisənsə, içi niyə göynəyir?

Bu baxımdan, belə qənaətə gəlmək olar ki, Ə.Kərimli özünü yeniden Qərbin quçağına atmağa hazırlayır və necə deyərlər, Qərbdən məqsədli tərzdə "hamilə qalmağa" hazırlanır. Çünkü onun "FETÖ" ilə bağlı işbirlikləri barədə mətbuatda, o cümlədən, "SOS" qəzetində kifayət qədər sübutlu materiallar verildi.

Əli Kərimlinin sosial şəbəkədəki dostları "ikinci pisdir" şərhini yazıblar

Görünür, bu səbəbdən, qaçmağa yerinin olmadığını yaxşı bilən Ə.Kərimli indi də bu və bu kimi digər yollarla siyaset yürütməyə başlayıb. Məsələn, Kərimlinin yaxın adamları artıq Türkiyənin legitim hakimiyyəti və prezidentini hədəfə almağa başlayıblar. Buna misal kimi "Azadlıq" qəzətində getmiş "FETÖ" pisdir, yoxsa Ərdoğan?" başlıqlı yazıya nəzer salmaq olar. Beləliklə, Ə.Kərimlinin sosial şəbəkədəki dostları "ikinci pisdir" şərhini yazıblar. Bu isə, sırr deyil ki, Ərdoğanı bu kimi durumda pisləmek, məhz "FETÖ"-yə və Qərbin siyasi dairələrinə səfər edən faktördür. Onda növbəti sual yaranır: maraqlıdır, Ə.Kərimli bu tapşırığı kimdən alıb? Əlbəttə ki, ağası Fətullah Gülen dən!

Əli Kərimlinin maraqları təmin olunmursa, o, kimi istəsə sata bilər

Daha bir məqam ondadır ki, o, ayağısürüşkən siyasetçi olduğuna görə, F.Güləndən üz döndərə də bilər. Çünkü "FETÖ" şəbəkəsi demək olar ki, çöküb, ideri F.Gülən isə nə qədər çalışsa belə, ABŞ-da bundan artıq qalmayacaq. Əvvəl-axır Ərdoğanı siyasi qətiyyətini davam etdirərək, onun Türkiyəye ekstradisiyasına nail olacaq.

Artıq Ə.Kərimliyə yönələn pullar da dayanıb. Gülen özünün Bakıdakı "baş imamına" maliyyə dəstəyi göstərir. Demək, pulu çox sevən Ə.Kərimli də öz missiyasını başa vurmaq hesab edir. Onun maraqları təmin olunmursa, o, kimi istəsə sata bilər. Bunu o zaman hərəkatda olan şəxslər də deyir. Çünkü Ə.Kərimli gənc yaşında siyasetə gəlib və hər zaman da öz missiyasının yalnız pul qazanmaqdan ibaret olduğunu göstərib. Bu səbəbdən də, Ə.Kərimli kimdən istəyirsə, üz döndərə bilər, təki onun büdcəsi dolsun.

Bu sualın cavabını Əli Kərimli zətən verib...

Beləliklə, Ə.Kərimlinin növbəti dayanacağı çox yəqin ki, ABŞ-dir. Hər halda, dolayısı ilə "FETÖ"-nü dəstekləmək və Ərdoğanı pisləmək üçün bu ideya ona bir miqdard pul qazandırıb bilər. Hələ bunun müqabilində Kərimliyə kifayət qədər pul verilirsə, o, bu tapşırığı canla-başla yerinə yetirək ki, ABŞ ona Azərbaycan və Türkiye dövlətlərini davamlı şəkildə hədəfə alsın. Necə ki, artıq bunun şahidi olurraq. Bu da, o deməkdir ki, artıq Ə.Kərimli maliyyə təminatını alıb və prosesə start verib. Amma sona qədər gedə biləcəkmi? Bu sualın cavabını Ə.Kərimli zətən verib...

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Müxalifət niyə yeni çağırışlara cavab verə bilmir?

Hər dəfə müxtəlif şouclar, yalan və böhtan xarakterli fikirləri ilə gündəmə gəlməyə çalışın müxalifətin başbülənləri yenə də dəyişməz ənənələrini yeni formada davam etdirməkdədirler. Budəfəki cəhdər sentyabrın 26-da keçirilməsi nəzərdə tutulan ümumxalq səsverməsinə təsədüf etdiyindən, dağıdıcı ünsürələr daha fəal olmağa çalışırlar. Hətta yeni mərhələdə daha dinamik formada diqqət mərkəzinə çevrilmək üçün əvvəlki illərdən fərqli fəaliyyət yolu seçirlər.

Misal üçün, Müsavat başqanı A.Hacılı referenduma gedəcəklərini bildirse də, hay-küçüy təxribat xarakterli bəyanatlar səsləndimələrini, C.Həsənlinin sedrlilik etdiyi "Milli Şura"nın boykot çağırışı ilə çıxış etməsini, ADP, "Ümid" və "REAL"ın susmağa üstünlük vermələrini göstərmək olar. Bütün bunlar yalnız müyyən xarici qüvvələrin isteyinə uyğun addımlar və çağırışlar olduğu şübhəsizdir. Çünkü bir qədər əvvəl S.Cəlaloğlu və İ.Ağazade Polşanın Azərbaycandakı səfiri, AXCP sədr Ə.Kərimli və Müsavat başqanı A.Hacılı ABŞ-in ölkəmizdəki səfiri Robert Sekuta ilə qapalı görüş keçirmişdirlər. Sual yanarı: niyə məhz referendum ərefəsi? Nəyə görə, Türkiyədə dövlət çevrilişinə cəhdin iflasa uğramasından sonar gülənçilərin ifşası prosesi ilə bağlı araşdırılmaların aparılması məqamında? Həm də, sual yanarı: dağıdıcı müxalifət niyə insanlarla deyil, xarici qüvvələrlə temas qurmağa və hansısa məsələni onlara müzakirə etməye cəhd göstərir? Cavablar məlumdur: dağıdıcı müxalifət xalqın onları heç vəchlə qəbul etmədiyini aydın şəkildə dərk edir. Həm də, başa düşürlər ki, referendum ərefəsi xalq onların cəzalandırılması üçün Azə-

baycan hüquq-mühafizə orqanları qarşısında konkret məsələ qaldıra bilər.

Əli Kərimli qorxuya düşüb

Proseslərin inkişafına əsasən, demək olar ki, əhalinin nifret və qəzəbinin sərt olduğunu başa düşən Müsavatın keçmiş başqanı İ.Qəmər ümumiyyətlə, siyasetdən uzaqlaşmaq kursunu götürüb. Yeni partiyanın iclaslarına gəlmir, təşkil olunan toplantıda iştirak etmir. Bütün bunları isə, ALP-nin sədrı Əvəz Temirxan İ.Qəməber qorxaqlığı kimi qiymətləndirib: "Biz bilirik ki, İ.Qəmər həmçə kiminsə arxasında gizlənir. Çünkü o qorxaqdır, cəsarəti yoxdur. Bunu İ.Qəməberin qorxaq intiqalarının davamı kimi başa düşmək olar".

Ə.Temirxan iddia edib ki, yaxın vaxtlarda İ.Qəmər haqqında yeni faktlar, yeni iddialarla çıxış etməklə, onun ifşasına nail olacaq. Maraqlıdır ki, "Yeni Müsavat" qəzətinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu bir qədər əvvəl Temirxansayağı ittihamlarını Ə.Kərimliyə qarşı irəli sürmüştür. Məlum faktdır ki, aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusunun ermənilərə qarşı qalibiyətli hərbi əməliyyatlar həyata keçirən zaman Ə.Kərimli ciddi narahat olmuş və erməni lobbisinin maraqlarına uyğun fikirlər səsləndirmişdir. R.Arifoğlu məsələyə münasibət bildirərək,

qeyd etmişdir ki, Ə.Kərimli parlaq qələbələr əldə edən ordumuza qarşı şər və böhtan atmaqla öz xisletini nümayiş etdirmiş olub: "Dünyanın tanınan ekspertləri, bəzi hallarda düşmən Ölkenin siyasələri Azərbaycanın uğurlarından danışdıqları halda, ölkəmizdə tek bir çatlaq səs (Əli Kərimlinin və onun tərəfdarlarının ifasında) eşidilməkdir. Bir şeyi açıq deyək, bu adamın - Ə.Kərimlinin, onun ziyan kar tərəfdarlarının Azərbaycanın köklü milli maraqlarına zidd, ermənilərlə sinxronlaşdırılmış dağıdıcı fəaliyyətinə son qoymaq lazımdır. İllərdir onun həm də müxalif düşərgədə apardığı dağıdıcı, təxribatçı fəaliyyətini görməkdə, yazmaqdır. Müxalifət fealları, Kərimlinin özü və zombileri tərəfindən mənəvi və informasiya terroruna məruz qoyulan ziyalılar, jurnalistlər, partiya funksionerləri, məmurlar, gənc liderlər birləşməli və öz təpkilərini ortaya qoymalıdır". R.Arifoğlu onu da bildirmişdir ki, Kərimli və onun çevrəsi ölkə daxilində vəziyyəti gərginləşdirməyə çalışır, çağırışlar edirlər: "Əsas məqsəd də ictimai rəyi yanlış istiqamətə yönəltməkdir; xalqda yaranan vətənpərvəlik ruhunu, xalqın hakimiyətə verdiyi dəstəyi sarsıtmak, Azərbaycan cəmiyyətinin iqtidara qarşı olduğuna dair görüntüs yaratmaq, bununla da ölkənin əldə etdiyi mühüm uğurları gözdən salmaqdır".

Göründüyü kimi, dağıdıcı müxalifət liderlərini, yalnız ümumi cəmiyyət deyil, ayrı-ayrı müxalifət nümayəndələri də tənqid edir, yeni işq üzü görməyən faktlarla onların iç üzürləri ictimaiyyətə açıb göstərirlər. Bu da, bir daha onu təsdiq edir ki, cəmiyyətdə olduğu kimi, müxalifət düşərgəsində də Ə.Kərimli, İ.Qəmər, A.Hacılı və digərləri qəbul olunmurlar. Həqiqətən də, onlar üçün siyasi meydani tərk etməyin zamanı çatıb.

i.ƏLİYEV

Əli Kərimli saxta partiya biletləri satmaqla məşğul olur

Məlum olduğu kimi, dağıdıcı müxalifət partiya yetkililəri, ən çirkin vasitə və əsullardan istifadə etməklə, diqqət mərkəzinə çevrilməyə cəhdər gəstərilər. Hətta maddi maraqlarının təmin olunması üçün Azərbaycan qanunvericiliyinə zidd fəaliyyət yolu tutmaqdən da çəkinmirlər.

Çirqli yollarla pul qazanmaq üçün saxta partiya biletleri satır və bununla da xaricə mühacir təşkil edirlər. AXCP sədrinin keçmiş müavini Razi Nurullayev də iddia edir ki, Ə. Kərimli partiya biletleri satmaqla məşğul olur: "O, bu vasite ilə xarici ölkələrə mühacir ixrac edir. Bununla da çirkin vasitələrdən istifadə etmiş olur". Söhbət etdiklərimiz də bu cür əməllərin "Siyasi partiyalar haqqında" qanunun təleblərinə zidd olduğunu və cina-yət məsuliyyəti yaratdığını bildirdilər.

İnsan Hüquqları XXI əsr Fondunun sədri Şahin Camalov:

- Əger Razi Nurullayev belə bir iddia ilə çıxış edirsə, yəqin ki, nəyə isə esaslanaraq deyir. Hər bir halda, kimliyindən asılı olmayaq partiya üzvlərinin satılması qanunvericiliyə ziddir. Ə.Kərimlinin partiya biletleri satmaqla məşğul olması yolverilməzdir. Birinci növbədə, etika xəricindən. Bir sözü, bu cür emeller ölkənin imicini zədəlemek və ləke vurmaq məqsədi daşıyır. Digər tərefdən də bu cür hərəketlərə əl atan şəxslər qanun qarşısında cavab verməlidirlər. Çünkü qanunla bu cür hallar yolverilməzdir.

Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Fondunun icraçı direktoru Vasif Mövsümov:

- Ümumiyyətlə, hər zaman siyasi partiyalara qəbul məsələləri maraqla dairəsində olub. Yeni siyasi partiyalar üzvlərinin sayı haqda çox böyük rəqəmlər göstərirler. Mitinglər keçiriləndə, onların sayının nə qədər olduğunu və üzvlərinin nə işlə məşğul olduğunu bilmirik. Ona görə də, üzvlüyə kimlərin qəbul edilməsi ilə bağlı çox şübhəli məqamlar üzə çıxır. R.Nurullayevin iddiaları özündə bu mülahizələri eks etdirir. Belə şəxslər mütləq məsuliyyətə cəlb olunmalıdır.

GÜLYANƏ

Azərbaycanın tolerant ölkə olduğunu bütün dünyada təsdiq olunmuş faktdır və bu ölkədə hansısa dini kəsimin hüquqlarının pozulmasını iddia etmək absurdur. Bu mənada, "Müsəlman Birliyi" Hərəkatının din üzərindən çıxış etməsi, əslində, siyasi oyunların bir parçası hesab oluna bilər. Ancaq Azərbaycan cəmiyyəti bu cür hücumlarla mübarizə aparmaq üçün kifayət qədər müdrik və dözümlüdür.

uyğun layiqli cəzalarını alırlar və bundan sonra da alacaqlar.

Taleh Bağırzadə kimi dinbazlar və onların müdafiəçiləri bir nömrəli xəyanətkarlardır

amanlığa çağırın bir dini-siyasi alətə çevirib, hərcəmərlik yaratmaq istəyənlər isə hüququn tələblərinə uyğun layiqli cəzalarını alırlar və bundan sonra da alacaqlar.

Taleh Bağırzadənin mənşəyi bilinməyən müdafiəçiləri

Son günlər "Milli Şura" adlı ölü qurum Nardaranda baş verən hadisərlərə əlaqədar özünəməxsus şəkildə çağırışlar edir, açıq-ashar dini ekstermist qruplaşmaya dəstək nümayiş etdirir. Anti-Azərbaycan mövqədə dayanan və xaricdən istiqamətləndirilən, programlaşdırılan, maliyyələşdirilən "Milli Şura"nın mənşəyi bilinməyən subyektləri Ə.Kərimli və Cəmil Həsənli T.Bağırzadənin "Müsəlman Birliyi" adı altında təşkilatının bu cinayətkar dəstəyə siyasi və mətbuat dəstəyi verdikləri üçün mənəvi və siyasi məsuliyyət daşımaldır. Ə.Kərimli xarici dövlətin agentini az qalırı peyğəmbər kimi təbliğ etsin. Bunun səbəbi o idi ki, Kərimli

xalqdan ciddi dəstək ala bilmir və fikirləşiridi ki, T.Bağırzadə kimi cinayətkarların eli ilə ölkədə siyasi sabitliyi pozub, nəyəse nə ilə ola bilər. Kərimli, hətta Talehə siyasi məslehetlər də verirdi ki, "Azərbaycanı dünyəvi dövlət" kimi gördüğünü bəyan etsin. T.Bağırzadəni ona qarşı yönələn ittihamlardan kənar saxlamaq istəyirdi. Bu yerdə xatırlatmaq istərdim ki, T.Bağırzadə parlament seçkilərində vətəndaşları boykot etməye də səsləyirdi.

Bir də bu, o Ə.Kərimlidir ki, emisi oğlu İngiləb Kərimovun terrorizmə çağırışına ilk dəstək olmuşdu. Fransada yaşayan cəbhəçi İ.Kərimov "İŞİD" terroru şəbəkəsinin hərəkətlərinə haqq qazandırıb və təqdiyətə dəvət etdir. Ə.Kərimlinin zaman-zaman sağ əli olan, hazırda Fransada yaşayan İ.Kərimovun bu statusu sosial şəbəkədə ciddi etirazla qarşılığınə və Azərbaycan dövlətinə qarşı təxribat, cina-yətkar şəbəkəye dəstək kimi qiymətləndirilir və lənətlənir. Fransadan siyasi siğınacaq alsa da, İngiləb Kərimov hazırlıda da AXCP-nin rəhbər strukturlarında təmsil olunur.

Maraqlı cəhət isə budur ki, facebookda

AXCP üzvləri də bu statusu "LIKE" etdilər, bəziləri isə dəstək göstərdiklərini də yazdlılar. Bu situasiya bir daha AXCP rəhbərliyinin gerək mahiyyətini ortaya qoydu və bu gün də öz ambisiya və maraqları namine ən ağlaşımaz addımlar atmağa, terrorcu dəstələrlə belə müttəfiq olmağa hazırlırlar. Hansı ki, sözügedən partiya hakimiyətə iddiyalıdır, demokratiyadan dəm vururlar və Azərbaycanda sivil hakimiyət quracaqlarını iddia edirlər. Əger bir partiyanın təmsilçisi, daha dəqiq desək, partiya sədrinin emisi oğlu ölkəyə "İŞİD"-i çağırırsa, baş kəsməyi doğru hərəket sayırsa, bunların gerək mahiyyəti o zaman nə olur? Çünkü İ.Kərimov bu genetik əlamətinə görə deyil, eqidəcə Ə.Kərimliyə yaxınlığına görə tanınır.

Göründüyü kimi, artıq AXCP sədri Ə.Kərimli ilə bağlı faktlar, onu deməyə əsas verir ki, o, məlum əməllərini gizlədə, yaxud da pərdələyə bilməyəcək. AXCP rəhbərliyinin xalqımıza, dövlətimizə münasibəti ortadadır və her kəs etdiyi cinayətin cəzasını almmalıdır. Ona görə də, sağlam olsun, Azərbaycan müxalifətinin bir nömrəli üz qarşısı olan Ə.Kərimli də T.Bağırzadənin yanında yer alı-

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Erməni terrorizminin qanlı izləri: azərbaycanlılara qarşı nifrətin və cinayətlərin açıq etirafı

Ayn 25-dən 26-na keçən bir gecədə bir qadın səsi eşidildi uezdən və bir uşaq səsi ... daha sonra bu səsin sayı minlərə oldu... Dirnaqları sökülmüş, dərisi üzülən cəsədlər. Qarınları deşilmiş körpələr, çarmixa keçirilmiş qadınlar, burunları kəsilmiş kişi lər. Bütün dünyanın gözü qarşısında işləndi bu cinayət...

Türk jurnalisti Ayşegül Aldemir 2005-ci ildə ABŞ San-Fransisko şəhərinin "The Sardarabad Collective" nəşriyyatı tərəfindən müəllifi Markar Melkonyan olan "Mənim qardaşımın yol" adlı 344 səhifəlik kitab nəşr edilir. Kitabın naşırı London və Nyu-York şəhərində mərkəzləri olan İ.B.Tauris nəşriyyat şirkətdir. Kitab ilk dəfə 2005-ci ildə dərc olunur, sonra isə 2007-ci ildə təkrarən dərc olunur.

Z.Əliyev haqlı olaraq yazar: "Kitabda bizim diqqətimizi çəkən məqamlardan biri müəllifin erməni terrorçusu, quldur, "ASALA"-nın rəhbərlərindən biri, Qarabağ mühərbiyəsində Ermənistən tərəfindən səhra komandiri "Avo" İeqəbli Monte Melkonyanın qardaşı olması, ikinci isə kitabda Qarabağda terrorçuların amansız fəaliyyətinin aşkar surətdə yazılmışdır. Kitabın yazılımında, həmçinin, Melkonyanın həyat yoldaşı Seta Melkonyan da iştirak etmişdir. Kitab nəşr edildikdən sonra Ermənistanda və erməni diasporasında bu kitabın terrorçunun qardaşı tərəfindən yazılımasını təzkib edirdilər, hətta kitabı Azərbaycan-türk təbliğatının məhsulu kimi də təqdim edirdilər. Buna səbəb isə Markar Melkonyanın qardaşını təmizə çıxarmaq məqsədile digər erməni quldur və canilərinin iyriycən cinayətlərinin üstünü açması idi.

Kitabda haqqında behs edilən Monte Melkonyan 1957-ci il, Birləşmiş Ştatlıarda, San-Fransisko (Kaliforniya) erazisində balaca bir şəhərə anadan olmuşdur. Berkli Universitetində oxumuş, tarix elmləri üzrə elmi dərcə almışdır və ixtisasca arxeoloqu, yeddi dil biliirdi. Artıq universitet illərində radikal ideyalarla və terrorcu "sənətinə" böyük maraq göstəridi, 1978-ci ildən Livanda herbi erməni dəstələrində vuruşurdu. Orada saq-xristian dəstələrinin tərkibində olaraq vətəndaş mühərbiyəsində və İsrail qoşunlarında qarşı vuruşmuşdur.

Daha sonra türk silahlı qüvvələrinə qarşı kurd terror dəstələrində vuruşub. O, hətta İranda şah əleyhinə döyüşlərdə də iştirak edib və yenidən Livana dönüb. 80-ci illərin əvvəlində Monte Melkonyan öz dostları ilə birgə Livanda erməni terror təşkilatı olan "ASALA"-ni yenidən yaratmış və onun siyasi-ideoloji platformasını belə təyin etmişdir. Türkiye 1915-ci il erməni "soyqırımı" tanımışdır, ermənilərə maddi təzminat ödəməlidir və "tarixi erməni ərazilərini" geri qaytarmalıdır. Qarabağ cəbhəsinə Melkonyan 90-

ci illərin əvvəlində gəlmışdır. Önce o, Ermənistana gedərək, Qarabağ keçmiş və Qarabağ separatçularına qoşulmuşdur. Beləliklə, Şaumyan (Goranboy) rayonu, Manaşid, Erkeç, Buzluq kəndləri uğrunda döyuşlərdə, bu dəstənin aktiv üzvü kimi fəaliyyətə başlayır. Sonra onu Qarabağ dəstələrinə komandir təyin etmişlər. 1992-ci ildə Xocalıda Melkonyan azərbaycanlılara qarşı soyqırımı təşkilində yaxından iştirak etmişdir. Laçının və Ağdərənin işğalında iştirak etmişdir. Deyilənə görə, o, 1992-ci ildə Qarabağı müəyyən müddətə terk etmiş, amma sebəbi aydın deyil".

Məlumatda görə, o, qısa müddətə Qarabağı terk edərək, Avropaya getmiş və Qarabağa yeni qüvvələrin cəlb edilməsi, "ASALA" daxili mübarizəyə son qoymaqla, ona qarşı olan M. Enqizaryanla (ARBO batalyonu) birdəfəlik yollarını ayırmak üçün Fransada olmuşdur. Azərbaycanın Xocavənd rayonunun işğalı zamanı Ermənistən ön cəbhə dəstələrinin birinin komandiri olmuşdur. 12 iyun 1993-cü ildə Ağdam rayonunun Mərzili kəndi ətrafında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri İbad Hüseynov tərəfindən məhv edilmişdir. Bu barədə adıçəkilən kitabda yazılır: "Monte Melkonyanın qardaşı-Markarın səhbətlərindən: "12 iyun gündüz Monteyə xəber etdilər ki, Mərzilədə vəziyyət ağırdır və öz müavini ile maşına əyleşib oraya gedir. Kəndə çatanda onlar dayanır və anlaya bilmir ermənilər hansı, azərbaycanlılar hansı tərəfdərdir. Bu an 40 metr yaxınlıqdan onların UAZ-ına PDM atəş açır, maşında olanlar tullanaraq gizlənlər. İkinci atəş yaşayış evinin divarını uçurur, hansı ki, orada Monte gizlənibmiş və onun başının yarısını qoparır. Onun müavini polkovnik Saribeq Martirosyan da ölür və bir neçə adam da ağır yara alır. Onlar rabitə ilə yardım isteyir və böyük eziyyətə Montenin cəsədini düşüş meydandan çıxırlar".

Z.Əliyev yazar: "Qeyd edim ki, kitab erməni diasporu arasında geniş təbliğ edilir və Hindistən erməni ruhanisi, Xoren Hovanisyanın dəvətiylə, Qalkatan məbədində California State University Northridge universitet müəllimi, fəlsəfə doktoru Sarqat Melkonyan galərək, burada "Qardaşımın yol" kitabının mütləkəsi keçirilmişdir. Burada iştirak edən digər erməni ruhaniləri kitabı oxuduqdan sonra ümumi fikirləri əks etdirən bir bəyənat hazırlamışlar və orada bu cümlə "Montenin heyati nəsiller üçün vətən tərbiyəsində o, işıqlı nöqtə olacaq ki, ona da gərək ardıcılıq etsinlər" - fikri killənin erməni terroruna tam dəstək verməsi barəsində deyilənləri bir dəbdə etmişdir".

"Kaliforniyalı erməninin öz qardaşının Xocalıda etdikləri barədə kitab məni sarsıtdı". Bu barədə Londonda, Xocalı faciəsinin 16-ci ildönmünə həsr edilmiş tədbirdə Qafqaz üzrə mütəxəssis, tanınmış amerikalı jurnalista Tomas Qolç deyib. "Mən bu kitabı erməni Internet

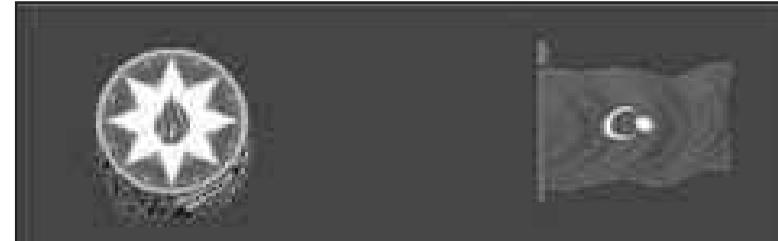
sayıtdan sifariş etmişdim. Onu alıb, bir ay ona yaxın dura bilmədim. Lakin sonra oxudum. "Mənim qardaşımın yol" amerikalı erməniin kitabı məni sarsıtdı. Kitabın müəllifi Markar Melkonyan, Xocalı soyqırımı koordinasiya edən, qardaşı Montenin "qəhrəmanlığı" barədə danışır. Saysız-hesabsız günahsız insanları öldürüb və "ASALA" təşkilatının üzvü kimi türk diplomatlarına qarşı terror aktları töredən insan kitabda qəhrəman statusuna çatdırılıb və onunla fəxr edilir", - deyə Qolç bildiribidir.

Kitabı oxuduqca bir daha ermənilərin Azərbaycanda törendikləri vəhşiliklərin şahidi olursan. Monte Melkonyanın özünün yanında saxladığı, qeydlər apardığı və onun ölümündən sonra qardaşı Markar Melkonyana qalan gündəlikdə yazınlardan kitabda bu cür əks edilir: "İndi yalnız quru torpaqdan əsen küləyin səsi eşidildi və cəsəd qoxusunu uğurması hələ tez idi. Monte qadın və uşaqların sınnışmış oyuncalar kimi üstüne saçılıdı torpağa əylərək astadan "qayda-qanun yoxdur" dedi." Müəllif qeyd edir ki, 26 fevral Monte üçün əhəmiyyət daşıyan günlərdən biri idi. Çünkü həmin gün Sumqayıt hadisələri ilə eyni güne düşürdü və Monte bu hadisələrin əvəzin çıxmaga çalışırdı. Kitabda bir yerde qeyd edilir ki, "Sav" (ağrı) İeqəbli erməni döyüşdən sonra öz "JEEP" markalı maşınına əyleşərək Xocalıya daxil olub, orda talanla məşğul olmağa başladı. Lakin geri qayıdan zaman maşın yükün ağırlığından yolda sürüşərək, minaya düşdü və sərvət ovçusu olan "Sav" bir ayağını itirməli oldu".

Kitabın 210-cu səhifəsində müəllif Xocalı barədə yazır: "Xocalını 40 nəfərdən ibarət OMON dəstəsi və sayı 60-200 arasında olan döyüş təcrübəsi zəif yerli özünümüdafiə dəstəsi qoruyurdu. O, Xocalıya çatan kimi bir neçə saat əvvəl baş vermiş qırğının bütün məqmamlarını və təfərruatlarını bir araya yığmağa çalışırdı. Təxminən gecə saat 11-də 2000 nəfərdən ibarət erməni silahlıları üç tərəfdən Xocalıya yaxınlaşdırılar, bununla onlar yerli əhalini şərqdə yerləşən açıqlığa qaçmağa vədar etdilər. Sehər fevralın 26-da xocalılar şərq tərəfdə olan təpəliyin zirvəsinə çatırlar və aşağı hardasa 6 mil məsafədə, Ağdam istiqamətində düşməyə başlırlar".

Məhz həmin o təpəciklərin arasında onları ermənilər qarşılıyır və insanları güllələyirdilər. Xocalıdan qaćın düşmüş Raişə Atakişiyeva aşaşdırma aparan "Human Rights Watch" təşkilatının eməkdaşlarına bu sözləri demişdi - "Onlar biçaqlarını çıxarıb, insanları öldürməkdə idilər". Monte Martuniye, sadəcə, 22 gün əvvəl gəlmişdi, lakin o, artıq silahsız, günahsız dinc sakinlərin qanı ilə suvarılmış iki döyüş meydandan keçmişdi (Qaradağlı və Xocalı)".

Kitabda Montenin Qaradağının işğalı zamanı etdikləri hərəkətlərə də geniş yer verilmişdir. Qeyd edə ki, Qaradağlı kəndi Azərbaycanın

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

Xocavənd rayonunda yerləşir (keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Martuni rayonu) Qaradağlı əhalisi 800 nəfərdən bir qədər çox olan adı Qarabağ kəndi idi. 1992-ci il fevralın 14-də Qaradağlı mühəsirədə saxlayan ermənilər kənd istiqamətində hückuma keçirlər, hücumda "Aramo" və "Arabo" dəstəsinin üzvləri, eləcə də 366-ci alayın şəxsi heyeti və texnikası iştirak edir. Ermənilər yalnız fevralın 17-si kənddəki özünümüdafiə dəstəsinin üzvlərinin hərbi sursatı qurtardıqdan sonra kəndə daxil olub onu işğal edə bilirlər. Kənddə olan 104 nəfər əsir götürülür. 104 nəfər azərbaycanlı əhalisinin kəndin kolxoz idarəsinin ərazisine yiğib, uşaqları, qadınları, qocaları 2 və kişi cinsindən olan cavan şəxslərin olduğu avtomobili erməni əhalisinin yaşadığı Ningi kəndində saxlayaraq 3 nəfəri, Xankəndi şəhərində saxlayaraq 5 nəfəri və Xankəndi şəhər tecridxanasının ərazisində 11 nəfəri avtomobildən düşürüb odlu silahdan atəş açaraq öldürmiş, sağ qalmış digər 49 nəfər Qaradağlı kənd sakinini isə tecridxanaya təhvil vermişlər.

Bu barədə kitabda belə yazılır: "Arabo" və "Aramo"nun (erməni silahlı dəstələri) əsgərləri 38 nəfər əsiri göstərdilər, əsirler dərənin içərisində idi, onların arasında qadınlar, və əsgərlər var idi. Azərbaycanlı əsirlərdən biri bintlə sarılmış əlinə qumbara çıxaraq, onlara nəzarət edən erməninin üstünə atdı, qumbara partlayarkən onun ayağının bir hissəsini qoparıdı. Aramo və Arabonun əsgərləri onsuza da əsirlərdən öldürülən yoldaşlarının intiqamını almaq isteyirdilər, bundan sonra onlar əsirləri bıçqlamağa və avtomatla güllələməyə başladılar. Çapılı Edo da onlara qoşuldu, o, bir neçə yaralı əsgərin üstünə benzin təkərək onları yandırdı".

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Professor Edmands: Su beyni gücləndirir

Ingiltərədə aparılan araşdırımlar nəticəsində məlum olub ki, su beynin fəaliyyətini gücləndirir. Mütxəssislərin fikrincə, insanlar önemli bir iş görəmdən əvvəl onların beynləri daha surətlə çalışır. Təcrübədə iştirak eden adamlar bir həftə ərzində mənqılə bağlı suallar verilib. Nəticədə məlum olub ki, sualları cavablaşmadan əvvəl su içən adamlar cavabları daha tez tapırlar. Su içmeyənlər isə sualların cavabları haqqında daha çox düşünürərlər. Araşdırmanı aparan professor Karolina Edmands su içən adamların beyninin digərlərinə nisbətən 14 faiz daha sürətlə çalışdığını deyirlər.

Musiqi xərcəng xəstəliyinin müalicəsinə müsbət təsir göstərir

ABŞ-in Filadelfiya ştatındaki Dreksel Universitetinin alımları müəyyən ediblər ki, musiqi terapiyası xərcəng xəstəliyini saqlamışa qabildir. AZERTAC "mir24.tv" saytına istinadla xəbər verir ki, metodik musiqi dinləmə xəstənin psixoloji vəziyyətini yaxşılaşdırır, müalicəni ve xəstelikdən sonrakı bərpə prosesini süreləndirir, habelə xərcəng xəstələrinin analgetik dərmənlərə ehtiyacını azaldır. Alımların apardığı tədqiqatda xərcəngdən eziyyət çəkən təxminən 3 min könüllü iştirak edib. Müxtəlif janrlarda həzin musiqiləri dinləyərkən xəstələrdə qan təzyiqinin, təngnəfəsiyin azalması və əhvallarının yaxşılaşması müşahidə edilib. Alımların fikrincə, musiqi insanlara xəstəlik və ümidsiz xəstə olma bərədə fikirlərdən qurtulmağa kömək edir və sağalmanın tezleşdirir. Tədqiqatın aparıcı müəllifi Couk Brödt qeyd edib ki, musiqinin xəstələrin vəziyyətinə təsirinə dair araşdırımlar hələ davam etdirilməlidir. Lakin inidin xəstəxana və sağlamlıq mərkəzlərinə xərcəng xəstələrinin müalicəsinə musiqi terapiyasını daxil etmək tövsiyə olunub.

Pişiklər daha çox qadın sahiblərini sevir...

Elmİ araşdırma nəticəsində ortaya çıxıb ki, pişiklər seçim edərkən qadınlara üstünlük verir. İtalyan xəbər agentliyi Adnkronos'da dərc edilən xəbərə görə, 41 pişiyi müşahidə edən Vyana Universitetindən bir qrup elm adamı, bu sevimli heyvanlarla qadınlardan imtiyazlı əlaqəyə şahid olub. Araşdırmaçılar müəyyən edib ki, pişiklər evdəki qadın yoldaşlarının sevgisini qazanmaq üçün hər cür şirinlik etməyə çalışırlar. Bu isə anasının diqqətini cəlb etmək və yemək yemək üçün yeni doğulmuş körpənin jestlərinə bənzəyir.

TƏBRİK

Nuray balanı 1 yaşından tamam olması münasibətilə atası Tural, anası Kubra, babaları Vəqif, Cəsarət, nənələri Təzəgül, Bəsti, bibisi Aygün, xalası Ülvi, bibisi qızı Selcan, bibisi oğlu Zahid və dayıları təbrik edir.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev
Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

30 avqust

"Rio-2016"nın ən güclü on idmançısı müəyyənləşib

XXXI Yay Olimpiya Oyunlarının ən güclü on idmançısının adı açıqlanıb. AZERTAC xəbər verir ki, Olimpiya Oyunlarının təşkilat komitəsi qeyri-adi nailiyyyətləri ilə fərqlənən idmançıların siyahısını tərtib edib. İlk onluq Rionu çoxlu sayda medalla başa vuraraq Olimpiya Oyunları tarixində rekord müəyyən edən Maykl Felps, planetin ən sürətli adamı Useyn Bolt də var. "Top-10" siyahısında bir məşqçi və iki cütlük qərarlaşıb. Siyahıya rusiyalı idman gimnastı Aliya Mustafina başçılıq edir. Siyahıda digər yerləri üzgüçülər Maykl Felps (ABŞ), Yurya Yefimova (Rusiya) tuturlar. Yamaykalı atlet Useyn Bolt dördüncü, rusiyalı sinxron üzgüçülər Natalya İşenko və Svetlana Romaşina isə beşinci olublar. Sonrakı yerlərdə isə müvafiq olaraq Monika Puik (Puerto-Riko, tennis), Sofiya Velikaya (Rusiya, qılıncoynatma), Tyaqu Bras da Silva (Braziliya, atletika), Yevgeni Trefilov (Rusiya, həndbol), Nikki Hamblin-Ebbi Daqostino (Yeni Zelandiya, atletika) tutublar.

Çimərlik futbolu üzrə Azərbaycan millisi A divizionuna vəsiqə qazanıb

Cimərlik futbolu üzrə Azərbaycan milli komandası İtaliyanın Katanya şəhərində təşkil olunmuş Avropa Liqasının super final mərhələsindən sonra oyunu keçirib. AZERTAC xəbər verir ki, super final mərhələsinin həlledici görüşündə millimizin rəqibi Macarıstan yığması olub. Oyun 5:5 hesabı ilə başa çatdıq üçün qalib penaltı seriyasında müəyyənleşib. Zərbələri daha sərrast yerinə yetirən futbolçularımız 4:3 (ümumi hesabda 9:8) hesabı ilə qalib gelib. Bununla da millimiz Avropa Liqasının B divizionundan A divizionuna vəsiqə qazanıb. Xatırladaq ki, Avropa Liqası turnirinin super final mərhələsində millimiz Türkəyi yığmasını 5:3, İngiltərə komandasını 2:0, Çexiya futbolçularını isə 5:1 hesabı ilə meğlub etmişdi.

"Qarabağ"la oyun bizə daha maraqlıdır"

Avropa Liqasının oyunlarını maraqla gözləyirik. Bu mövsüm kuboku qazanmaq üçün çox güclü komandalar mübarizə aparacaq". Qol.azın məlumatına görə, bu sözləri "Fiorentina"nın idman direktoru Pan-teleo Korvino İtaliya mətbuatına açıqlamasında deyib. Avropa Liqasının qrup mərhələsindəki rəqiblərini dəyərləndirən klub rəsmisi "Qarabağ" haqda da fikir bildirib: "Qarşımızda üç ciddi rəqib var. PAOK-la Salonikidə oynamaq həmişə çətin olub. "Slovan" yaxşı komplektləşmiş komandadır. Avroliqa təcrübələri çoxdur. Nəhayət, Azərbaycan komandası. Bu rəqiblə qarşılaşma bizə daha maraqlıdır. "Qarabağ"la oyunu səbirsizlikle gözləyirik". Qeyd edək ki, "Qarabağ" rəqib mərhələsinin II turunda "Fiorentina" ilə qarşılaşacaq. Görüş sentyabrın 29-da İtaliyada keçiriləcək.

"Beşiktaş" "transfer bomba"sını partladı

Beşiktaş" supertransfer həyata keçirməye hazırlanır. Goal.com-un yaydığı xəbərə görə, İstanbul klubu "Manchester Siti"dən Samir Nəsrini transfer etməyə çox yaxındır. Məlumatda bildirilib ki, Nəsrinin bu həftə Türkiyəyə gedərək "qara-qartal"la müqavilə imzalayacağı gözlənilir. Qeyd edək ki, "Manchester Siti"nin yeni baş məşqçisi Xosep Qvardiola Nəsrinin yüksək səviyyəli oyunçu olduğunu, komandada qala biləcəyini dəyib. Amma o əlavə edib ki, gələcək karyerası ilə bağlı son qərar futbolçunun özünündür.

Azərbaycanlı FİFA hakimi növbəti beynəlxalq oyuna təyinat alıb

Azərbaycanlı FİFA hakimi Əliyar Ağayev növbəti beynəlxalq oyuna təyinat alıb. AZERTAC xəbər verir ki, Ə.Ağayev sentyabrın 6-da Rusiya və Qana yığmaları arasında keçiriləcək yoldaşlıq oyununun baş hakimi olacaq. Ona Zeynal Zeynalov və Rza Məmmədov kömək edəcəklər. Rusiya-Qana qarşılaşması Moskvadakı "Lokomotiv" stadionunda oynanılacaq.